

fysioterapeuten

November 2007 / 89. årgang

21

Ledelse, der fremmer forskning

Overfysioterapeut Kirsten Thorup modtager Forskningsfondens Særlige Pris for sin indsats for fysioterapeutisk forskning. 08

Målrettet træning af svage ældre sparer masser af penge på plejen i Greve Kommune. 20

Danske Fysioterapeuter
Nørre Voldgade 90
1358 København K

Telefon 33 41 46 20
Mail: redaktionen@fysio.dk
www.fysio.dk

Redaktion:
Informationschef
Mikael Mølgaard, ansv.red.
mm@fysio.dk
Faglig redaktør Vibeke Pilmark
vp@fysio.dk
Journalist Anne Guldager
ag@fysio.dk
Sekretær Jonna Søgaard Harup
jsh@fysio.dk

Annoncer:
Panorama Media a/s
Telefon: 70 10 35 33
info@panoramamedia.dk
www.panoramamedia.dk

Kontrolleret oplag 10.366
Kontrolleret af FMK I perioden
1. juli 2006 - 30. juni 2007

89. årgang.

Layout: Woer I Gregorius
Tryk: Elbo Grafisk A/S

Redaktionspanel:
Kristian Thorborg
Martin B. Josefsen
Vibeke Grandt
Marianne Telling
Karen Langvad
Mark Theilmann
Gitte Arnbjerg
Birte Tamberg

ISSN 1601-1465

Forside: Joachim Rode

Fysisk aktivitet til de syge

Hvis fysisk aktivitet er sundt, så giv det til de syge. Sådan kunne et lettere omskrevet Jacob Haugaard citat lyde. For fysioterapeuter er det ikke overraskende, at fysisk aktivitet er godt for mennesker med sygdomme. Men for mange politikere, embedsfolk og sundhedsprofessionelle vil det formentlig være ny viden, at fysisk aktivitet ikke alene spiller en rolle i sundhedsfremme og forebyggelse, men også er effektiv behandling over for en række lidelser. Derfor bør fysisk aktivitet også i langt højere grad benyttes i sundhedsvæsenet som målrettet planlagt behandling.

Der er formentlig mange årsager til, at det er så svært at få anerkendt fysisk aktivitet som behandling. En af disse kunne være, at det er alt for enkelt. Behandlingen er let at tage i brug, og den har stor dokumenteret virkning. Ja fysisk aktivitet er den behandling der for alvor kan ændre sygdomsforløbet og gøre folk raske. Det er tilfældet for mennesker med hjerte-kar-sygdomme, slidgigt og fedme, der er nogle af de største og mest omkostningstunge lidelser. Det lyder for godt til at være sandt, at man kan opnå så meget ved noget så enkelt, når vi nu er vant til forlange milliarder af ekstra skattekrone for at forbedre folkesundheden.

Fysisk aktivitet forudsætter ikke avanceret teknologi eller specialiseret lægefaglig kompetence.

Derfor vil det være svært at opnå den samme prestige ved at ordinære konditions- og styrketræning som ved at foretage en hjerteoperation eller betjene avancerede

scannere og andet apparatur, hvilket er tåbeligt, hvis man helt kan undgå operationen ved at benytte fysisk til at gøre en hjerte patient rask.

Et andet forhold er, at der ikke er mange penge for medicinalindustrien i fysisk aktivitet. Man kan ikke proppe fysisk aktivitet ned i en pille. Kigger man på industrien, er der langt imellem væsentlige gennembrud i den farmakologiske forskning. Men sundhedsvæsenet bruger hvert år milliarder af kroner på ny medicin, der enten er virkningsløs eller i bedste fald marginalt bedre end det præparat, det erstatter. Hvis nogle af de penge i stedet blev brugt på at give patienterne fysisk aktivitet som behandling og til at forske i potentialet for fysisk aktivitet, ville det være bedre for alle.

Man kan ikke proppe fysisk aktivitet ned i en pille.

Indtil da gælder det om, at alle gode kræfter presser på for, at træning og fysisk aktivitet kommer til at spille en større rolle, ikke mindst på sygehusene. Fysisk aktivitet og muligheden for at understøtte patientens evne til at klare sig selv skal tænkes ind fra den første time af et hospitalsophold. Det er en opgave for fysioterapeuter at planlægge og tilrettelægge denne behandling, men den skal gennemføres sammen med alle sundhedsfaglige på et sygehus, hvis det skal have effekt.

Johnny Kuhr
Formand for Danske Fysioterapeuter

Overfysioterapeut på Bispebjerg Hospital, Kirsten Thorup, er modtager af Forskningsfondens Særlige Pris.

08

Fra formand til formand

Formand for Ergoterapeutforeningen holdt tale til sin "allernærmeste kollega" Johnny Kuhr ved dennes 50 års fødselsdagsreception den 16. november. "Vores samarbejdspartnere har indimellem lidt svært ved at finde ud af, hvem der er hvem", sagde Gunnar Gamborg blandt andet. At forvirringen næppe kan vare ret længe ad gangen, fremgik dog også af hans tale: "Du er patologisk god til at få det til at handle om fysioterapi ved enhver anledning", sagde Gunnar Gamborg og tilføjede, at når der er en minister i nærheden, er Johnny Kuhr ekstra på mærkerne. Sådan en var der ikke til fødselsdagen, men det var den amerikanske ambassadør til gengæld - sammen med en hel masse andre. Øverst På Johnny Kuhrs ønske-seddel stod donationer til et fysioterapiprojekt i Zambia. Det blev til ca. 25.000 kroner, som Danske Fysioterapeuters hovedbestyrelse så dobblede op, så fysioterapeuterne i Zambia i alt får ca. 50.000 kroner.

Lene Kruse Christensen arbejder som fysioterapeut hos en kiropraktor.

12

Ældre og visse patientgrupper har brug for en potent proteinkilde efter træning.

23

Måltrettet træning af svage ældre sparer masser af penge på plejen i Greve Kommune.

20

Hovedpine kan afhjælpes med øvelser og en hovedpinekalender.

16

Professor i sygdomsforebyggelse

GLOSTRUP HOSPITAL/ Ledende overlæge, dr.med.

Torben Jørgensen fra Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed på Glostrup Hospital, er udnævnt til professor i sygdomsforebyggelse og sundhedsfremme ved Københavns Universitet. Torben Jørgensen er hovedansvarlig for landets største befolkningsbaserede videnskabelige undersøgelse, hvor effekten af screening og individuel livsstilsintervention på udvikling af kroniske sygdomme evalueres.

God sagsbehandling

ÆLDRE/ Projektet "God sagsbehandling" startede i 2004 og blev afsluttet i sommeren 2007. Målet med projektet var at udvikle en metode, så man kan sikre, at sagsbehandlingen er optimal, når ældre tildeles praktisk hjælp. 35 kommuner har deltaget i udviklingen af metoden. Metodehåndbogen "God sagsbehandling" går i dybden med metodens formål, principperne bag den og målgruppen.

I en forundersøgelse til projektet gennemgik Deloitte 700 sager fra 10 kommuner. Det viste sig, at borgerne i halvdelen af sagerne ikke fik

en skriftlig begrundelse for, hvorfor de havde fået afslag på et hjælpemiddel, ligesom sagsbehandlerne brugte relativ lang tid på borgere, der var lette at udrede. I gennemgangen af de 700 sager kom det ligeledes frem, at sagsbehandlerne ikke dokumenterede borgernes egne ønsker og behov i sagsakterne. De forhold er der taget højde for i den nye metode.

I 2008 kommer det første efteruddannelsesforløb i den nyudviklede metode om god sagsbehandling på ældreområdet. Uddannelsen skal ruste deltagerne til at

Forebyggende hjemmebesøg

UNDERSØGELSE/

Ankestyrelsen har foretaget en landsdækkende undersøgelse af kommunernes forebyggende hjemmebesøg til ældre over 75 år. Undersøgelsen handler om udbredelse af lovændringen fra 2005, hvis formål var at målrette den forebyggende indsats til de borgere, hvor effekten er størst. Undersøgelsen viser, at lovændringen er implementeret. Borgere over 75 år, som i forvejen modtager både personlig og praktisk hjælp, blev med lovændringen fritaget for besøgene, men kommunerne har ikke benyttet det til at spare på ordningen, hvilket heller ikke var meningen. Ankestyrelsens undersøgelse viser også, at de forebyggende hjemmebesøg primært udføres af personale med en sundhedsfaglig baggrund, herunder i alt 19 fysioterapeuter.

Pris for bedste poster HVIDOVRE/ Fysioterapeut, ph.d.-studerende Morten Tange Kristensen vandt prisen for den bedste poster ud af 50 på Hvidovre Hospitals årlige forskningsdag for alle faggrupper. Med prisen fulgte en check på kr. 5.000,-. Poster kan downloades fra

 fysio.dk->artikelbilag

God pædagogik skåner ryggen

BØRN/ Branchearbejdsmiljørådet Social og Sundhed giver i en ny pjeces "Lad dog barnet" gode råd til pædagoger om, hvordan de kan skåne ryggen ved at inddrage børnene mere i situationer, hvor pædagoger normalt belaster ryggen. Ud over pjecen er der en hjemmeside, hvor pædagoger og andre interesserede kan læse mere om arbejdet med børn.

 arbejdsmiljoweb.dk

Yderligere oplysninger om uddannelsen på tlf. 7242 3977, e-mail: cst@servicestyrelsen.dk

 godsagsbehandling.spesoc.dk

Slut året af med en fantastisk julehandel

Kampagnetilbud på MultiPro brikse:

- Behandlingslejer i højeste kvalitet, polsteret med lækker blød 4 cm. latexfri skumgummi.
- Betræk; antibakteriel kunstlæder, fås i alle standard farver. Ekstra blød ansigtsudskæring.
- Trinløs elektrisk højdejustering via omkransende bøjle, højdejustering fra 45 cm. – 102 cm.

Stor siddekomfort med de ergonomiske Komfortstole

Stort udvalg i siddepuder:

- forbedrer siddestillingen
- ideel til kontorstolen

Tiliabrikse

2-delt behandlingsleje m/elektrisk højdejustering:

dkr. 7.999,-

Polsterfarve efter eget ønske
– hele farvepaletten er tilgængelig!

MultiPro 3-delt
dkr. 17.999,- ekskl. moms

MultiPro 6-delt
dkr. 21.499,- ekskl. moms

Tilia 3-delt
dkr. 9.999,- ekskl. moms

SAMI

TRADING HOUSE

Fitness • Rehab • Terapi • Ergonomi

Ny ordning får raske ældre hurtigere hjem

SYGEHUSE/ En gruppe koordinatore får raske ældre hurtigere hjem fra sygehuset. Ved at oprette en række akutsenge på plejehjemmet Gammel Kloster på Østerbro og lade 10 sygeplejersker og en fysioterapeut koordinere udskrivelsen af de ældre, er det lykkedes at nedbringe antallet af færdigbehandlede ældre på de københavnske sygehuse mærkbart.

Tema om ondt i ryggen

WWW/ Videncenter for arbejdsmiljø har på deres hjemmeside sat fokus på ondt i ryggen. Her kan mennesker med ondt i ryggen få gode råd om, hvordan de hurtigt kan blive fit for fight igen.

arbejdsmiljoviden.dk

Stipendium til gigtforskning

ANSØGNING/ Gigtforeningen har to introduktionsstipendier ledige til besættelse pr. 1. marts 2008 eller snarest derefter. Stipendierne bevilges for op til seks måneder. Et introduktionsstipendium kan efter ansøgning tildeles ansøgere med sundhedsfaglig uddannelse med henblik på detailplanlægning og/eller iværksættelse af en del af et større forskningsprojekt, typisk et ph.d.-studium. Sidste ansøgningsfrist er søndag den 16. december 2007.

www.gigtforeningen.dk/forskning

Kommunikationspris

MOTION/ Kellog's har besluttet at kommunikationsprisen 2008 skal gå til en person, et projekt eller en kampagne, der i det forløbne år har informeret, motiveret og inspireret til en sund livsstil inden for kost og motion. Prisen, der er på 45.000 kr. uddeles i løbet af foråret. Sidste frist for indstilling af kandidater er torsdag d. 31. januar 2008.

www.kellogs.dk->om os/kommunikationspris

Flere ældre på arbejdsmarkedet

ÆLDREFORUM/ Publikationen "Flere ældre på arbejdsmarkedet" fra ÆldreForum kan bruges som oplæg til drøftelser i samarbejdsudvalg om seniorpolitik og kan tjene som inspiration til ældre, der overvejer, om de vil fortsætte eller trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Publikationen er gratis og kan rekvireres ved henvendelse på tlf. 72 42 39 90 eller bestilles på **aeldreforum.dk**

Patientpjece om mb. Bechterew

INFO/ På Bechterew.dk kan man finde en grundig indføring i sygdommens ætiologi, symptomer og medicinske behandling. Desuden anbefalinger om test og fysisk træning. En video oplyser om røde flag, test for sacroiliacaled og Schoberts test. Patientforeningen har også udgivet en pjece, der koster 40 kr. og kan bestilles hos Susanne Gøttske : **s.goettske@eriksminde.dk**

Bechterew.dk

500 kroner er nok til, at du
kan *flyve mere*,
når du bliver ældre

Start din *opsparing* i dag
...små penge bliver store

Vil du se mere af verden, når du går på pension? Så er det nu, du skal gøre noget. Opret en supplerende pension hos PKA⁺. Det kræver kun

et mindre beløb om måneden, og indbetalingerne kan trækkes fra i skat. Klik ind på www.pkaplus.dk og læs mere.

PKA⁺
...mere pension

Kirsten Thorup, overfysioterapeut på Bispebjerg Hospital fik overrakt Forskningsfondens Særlige Pris på årsmødet for Dansk Selskab for Forskning i Fysioterapi, der fandt sted i november.

Fysioterapien spiller en central rolle i forebyggelse og sundhedsfremme både i relation til patienter og personale på Bispebjerg Hospital. Kirsten Thorup (i baggrunden) har på et tidligt tidspunkt inddraget fysisk aktivitet som behandling og forebyggelse og var med i styregruppen for implementering og organisering af det Fysisk Aktive Sygehus.

AF: FREELANCEJOURNALIST KIRSTEN WEISS
redaktionen@fysio.dk

FOTO: JOACHIM RODE

Vi skal da vide, om det virker

Det er ikke altid nemt, men det er nødvendigt, at fysioterapeuter forsker. Det mener Kirsten Thorup, overfysioterapeut på Bispebjerg Hospital og årets modtager af Forskningsfondens Særlige Pris

H Hvis vi skal bruge det – skal vi også vide, at det virker. Så enkelt er udgangspunktet for overfysioterapeut Kirsten Thorup fra Bispebjerg Hospital. Og derfor fik hun midt i november Forskningsfondens Særlige Pris for sin mangeårige indsats for at gøre fysioterapi til et forskningsobjekt.

"Gennem forskningen får vi overraskelser og indikationer på, om vi bruger vores tid rigtigt. For eksempel har det overrasket mig at få evidens for, hvor meget styrketræning betyder. Vi har helt klart undervurderet styrketræningens betydning – måske også fordi den kan være vanskelig at implementere. Men forskningen viser os, at det er den vej, vi skal", siger Kirsten Thorup.

STARTEDE MED EN IRRITATION

Egentlig startede interessen for forskning og evidensbaseret fysioterapi med en stille irritation.

Kirsten Thorup, der blev uddannet fysioterapeut i 1968, kunne kigge sig omkring på afdelingerne og ærgre sig over, at fysioterapeuterne stort set aldrig var med i forreste geled, når det virkelig gjaldt om at bane nye veje. De passede pænt deres arbejde, men lod lægerne om at forsker.

"Hvis vi ikke gør det selv, så gør andre det, konkluderede Kirsten Thorup, der faktisk var overbevist om, at de svar, forskningen gav, ville være væsentligt mere brugbare, hvis også fysioterapeuterne havde del i at finde dem. Men i 1970'erne og 1980'erne var fysioterapeuterne hverken uddannede eller opdragede til at forsker.

"Vi manglede metode og øvelse i at læse litteraturen kritisk. Fysioterapeuter var altid hjælpere, ikke dem, der selv forskede", siger Kirsten Thorup, der flere gange oplevede, at fysioterapeuter trak sig fra projekter, de var inddraget i, fordi de ikke følte sig på hjemmebane og derfor havde svært ved at se et overordnet formål med forskningen.

Midt i 1970'erne søgte hun selv og en kollega penge til et to-dages forskningskursus og fik nej fra den daværende overlæge. Med begrundelsen, at fysioterapeuter jo ikke forsker. Pengene blev senere bevilget af Danske Fysioterapeuter.

RAMASKRIG

Sit første og eneste egentlige forskningsprojekt kastede Kirsten Thorup sig ud i nogle år senere - og fik ørene i maskinen for det. Dengang i 1983 kunne hendes kolleger nemlig en dag åbne Uge-

skrift for Læger og læse artiklen "Effekten af diademisk strøm på kroniske bløddelssmerter".

Kirsten Thorup havde, sammen med fem kollegaer, sat sig for at undersøge, om den meget anvendte diadynamiske strøm egentlig virkede på patienter med kroniske smerter i nakke, skuldre og hoved.

Undersøgelsen viste, at den ikke havde nogen effekt. Den konklusion affødte et ramaskrig, både blandt fysioterapeuterne og i foreningen, for "selvfølgelig er det ikke rart at få at vide, at det, man går og gør, ikke har nogen effekt", som Kirsten Thorup udtrykker det.

Ramaskriget var en øjenåbner. For det stod klart, at fysioterapi ikke altid var - og er - evidensbaseret. Og at der manglede en grundlæggende forståelse for forskning, de præmisser den bedrives på og de konklusioner, man kan drage.

"Mange udlagde jo vores resultat som en konklusion af, at behandling med diadynamisk strøm ikke virker. Men vores undersøgelse påviste jo blot, at det ikke virker, udført på denne måde, på den her type lidelser", siger Kirsten Thorup, der også oplevede en voldsom reaktion, da hun sammen med afdelingens overlæge gennemgik litteraturen om passive behandlinger med for eksempel kortbølge, ultralyd og kolde/varme pakninger.

Litteraturgennemgangen viste, at der ikke var evidens for, at behandlingerne virkede - i hvert fald ikke, hvis man gav dem alene.

Igen var reaktionerne kraftige. Også fra fysioterapeutskolen, der "syntes det var forfærdeligt, det vi havde lavet".

"Ja, jeg skal love for, at vi fik skabt en debat. Men vi besluttede, at det skulle komme an på en prøve, og forskning giver jo overraskelser. Og hvis vi skal bruge en behandling, skal vi da også vide, at den virker. Faget bliver jo heller ikke ringere af, at man undersøger, hvad der egentlig virker".

VI KAN SELV

En god portion nysgerrighed og en "fysioterapeuter kan godt selvholdning" er drivkraften bag al den senere forskning i fysioterapi, Kirsten Thorup har været med til at sætte i værk - med sit udprægede talent for at organisere og et meget klart blik for, at man skaffer tid via planlægning.

Samtidig var tiderne for forskende fysioterapeuter blevet gunstigere, og også i ledelsen på Bispebjerg Hospital mente man bestemt, at der med så mange fysioterapeuter ansat måtte være plads til forskning.

Derfor definerede Kirsten Thorup, der blev overfysioterapeut i 1987, en del af sin ledelsesopgave som at skabe rum for forskning. Hun har helt bevidst placeret sig de steder og i de projekter, hvor hun kan få indflydelse på fysioterapeuters forskning og har en stor andel i den forskningsstærke profil, Bispebjerg Hospital i dag kan bryste sig af inden for fysioterapien.

Hospitalet har i dag fem fysioterapeuter med ph.d.-grad. I Fysioterapien er der etableret en forskningsenhed, som arbejder tæt sammen med Institut for Idrætsmedicin. Samarbejdet med Institut for Idrætsmedicin er udviklet gennem mange år, og i 2007

er der givet tilsagn om at oprette et professorat ved Københavns Universitet, placeret på Bispebjerg.

Den mulighed havde Kirsten Thorup og daværende administrerende overlæge Erik Martin Jensen allerede øje for midt i 1990'erne. Dengang var tiden ikke moden. Til gengæld valgte Kirsten Thorup allerede i 1995 at oprette stillinger som fysioterapifaglige vejledere og på den måde prioritere den faglige udvikling højt og sætte fokus på evidensbaseret behandling.

"Hvis projekter skal lykkes, skal der være en, der går ind og tager ansvaret for at koordinere. Hvis man ikke ved, hvem der gør hvad, sejler det. Man er nødt til at have sin projektorganisation i orden", mener Kirsten Thorup, der også har støttet og sørget for faglig opbakning og sparring til Fysioterapiens ph.d.-studerende.

DET ER NØDVENDIGT

"Jeg mener, det er meget vigtigt, at forskning er forankret både i hverdagen på afdelingerne - for det er jo der, vi stiller spørgsmålene - og i ledelsen. Ellers får forskningen sit eget liv og bliver en institution i institutionen. Vi skal ikke skyde med spredehagl, men sørge for, at ressourcerne bliver rigtigt anvendt", siger Kirsten Thorup, der blandt andet fremhæver den betydning forskningen i træning af ældre mennesker har haft for forebyggelse, behandling og genoptræning.

” VI SKAL IKKE SKYDE MED SPREDEHAGL, MEN SØRGE FOR, AT RESSOURCERNE BLIVER RIGTIGT ANVENDT”, SIGER KIRSTEN THORUP

I hverdagen på Bispebjerg Hospital, hvor fysioterapeuterne er centralt organiseret og er decentralt arbejdende, er det Kirsten Thorups ambition løbende at sætte undersøgelser og forskning i gang ude på afdelingerne. For eksempel laver Fysioterapien i samarbejde med Geriatrisk afdeling og Københavns Kommune i disse år et projekt, der skal undersøge sammenhæng og kvalitet i genoptræningen.

At det kan være svært at få plads til forskningen i en travl hverdag, er hun meget bevidst om. Men hun er ikke i tvivl om, at det er den vej fysioterapeuterne skal. Ved stillingsopslag i Fysioterapien betinger man sig, at ansøgerne er indstillede på at deltage i projekter. Og indtrykket er helt klart, at de yngre fysioterapeuter i dag er opflasket med bevidstheden om, at forskning, evidens og praksis hænger tæt sammen.

Kunsten er - ud over at finde tiden i hverdagen - i høj grad at fastholde fokus på metoden og at implementere den nye

viden. Mange finder, med Kirsten Thorups ord "deres egen måde at gøre tingene på", og den går ikke, hvis erfaringer og resultater skal kunne sammenlignes.

Det er en kulturændring, der skal til, hvis indgroede vaner og måder skal ændres, men den er på vej, mener Kirsten Thorup, der kan konstatere, at tegnene på, at fysioterapeuter arbejder med effektmålinger af deres arbejde, er en hel del tydeligere end dengang fysioterapeuter overlod forskningen til de andre. Også selvom det koster både tid, timer og indimellem tårer. Eller som årets modtager af Forskningsfondens Særlige Pris udtrykker det:

"Jeg siger ikke, det er nemt, men det er nødvendigt". ●

DEN SÆRLIGE PRIS

Forskningsfondens særlige pris er på 50.000 kroner. I prisens formål står, at den "tildeles en fysioterapeut eller en gruppe af fysioterapeuter, som har udmærket sig særligt forskningsmæssigt, uddannelsesmæssigt eller på anden vis ydet en særlig indsats inden for udviklingen af det fysioterapeutiske felt. Således vil prisen for eksempel kunne tildeles en forsker, hvis resultater har haft særlig betydning for fagets udvikling; **en leder der specielt har udmærket sig ved at skabe rammer, som har bidraget til at fremme forskning**, en gruppe af fysioterapeuter der har ydet en ekstraordinær indsats for at fremme evidensbaseret praksis gennem en implementeringsindsats, eller en fysioterapeut der i særlig grad har fremmet brobygning mellem forskning og det kliniske felt.

www.exor.dk

Exor Live

UNIKKE TRÆNINGSVEJLEDNING MED VIDEO OG ILLUSTRATIONER AF OVER 1600 ØVELSER

PRØV GRATIS på www.exor.dk...

EXOR LIVE

...og du er med i lodtrækningen om et års gratis brug af exor!

AF JOURNALIST ANNE GULDAGER
ag@fysio.dk

FOTO: POLFOTO

En effektiv kombination

Fysioterapeut Lene Kruse er ansat på en kiropraktorklinik i en af de meget små nicher i fysioterapien. Og her befinder hun sig godt

Lene Kruse kom direkte fra fysioterapeutskolen i Århus til klinikken i Sønderborg i september 2005. Ruten var valgt af kæresten, der som nyuddannet ingeniør havde fået job i Sønderjylland, og Lene Kruse fulgte efter med åbent sind og lyst til det meste. Hvad enten det nu måtte blive klinik eller sygehus. Klinik blev det. Blot ikke en klinik for fysioterapi, men derimod en kiropraktisk klinik.

Lene Kruses eneste betænkelighed var, at der der ikke var andre fysioterapeuter blandt klinikens personale, der tæller fem kiropraktorer, to massører og fire sekretærer.

"Det var en stor udfordring at komme som helt nyuddannet og klare sig som eneste fysioterapeut", fortæller Lene Kruse, der håndterede udfordringen ved blandt andet at tage en del efteruddannelseskurser, blandt andet i McKenzie og Kinetic Control.

SKULLE LØBES I GANG

En anden udfordring var at få gjort så meget opmærksom på sig selv, at der også tilflød Lene Kruse nogle patienter. Kiropraktorerne skulle først finde ud af, hvad det var, hun kunne bidrage med.

"Det skulle løbes lidt i gang, og jeg får helt sikkert flere patienter nu, end jeg gjorde i begyndelsen", fortæller Lene Kruse. I dag kommer patienterne i en lind strøm, og hun har derfor udvidet sin arbejdstid.

Kerneydelserne er holdningskorrektion og stabilitetstræning. Særligt stabilitetstræning fylder meget, enten individuelt, på små hold eller i lejet bassin. De klassiske rygmaskiner i klinikens træningslokale er på vej ud, så der bliver endnu bedre plads til holdtræning.

"Langt hovedparten af patienterne henvises fra kiropraktorerne til stabiliserende øvelser for enten lænd eller nakke. Jeg laver også mobilisering og manuel behandling som supplement til øvelserne. Men mobilisering er jo lidt en gråzone, så jeg gør det ikke ret meget, da jeg tænker, at det skal være to forskellige tilbud, patienterne får henholdsvis hos mig og kiropraktoren", fortæller hun.

Hovedparten af Lene Kruses patienter modtager fysioterapi og kiropraktik samtidig, og kun få kommer først, når de er færdigbehandlede hos kiropraktorerne. Enkelte kommer direkte for kun at få fysioterapeutisk behandling, men denne gruppe er begrænset.

PATIENTEN BLIVER TAGET VED HÅNDEN

En af fordelene ved et samlet tilbud til patienterne er, mener Lene Kruse, at behandlerne deler journal.

"Jeg kan se, hvor patienten har været sidst, om det går værre, eller om det går bedre, jeg kan se røntgenbillederne, og jeg får en rigtig god beskrivelse af patienterne - også bedre end den, jeg får fra lægerne".

Kerneydelserne er holdningskorrektion og stabilitetstræning, fortæller Lene Kruse, her sammen med kiropraktor Søren Jean Larsen.

Også kiropraktor Søren Jean Larsen, der er en af klinikejerne, ser det som en indlysende fordel, at patienterne i behandlingsforløbet kan komme direkte til fysioterapeuten. "Vi kan foretage en tværfaglig udredning, og patienten bliver taget ved hånden og bliver færdigbehandlet inden for klinikens mure. Desuden undgår patienterne ventetid. Mange af vores patienter er akutte, og vi gør meget ud af, at man skal kunne komme til behandling med det samme".

Da Søren Jean Larsen i sin tid fandt på, at klinikken skulle have en fysioterapeut ansat, var det uden et helt klart billede af, hvad hun skulle bruges til, men det er kommet hen ad vejen, forklarer han: "Der sker en tilpasning, efterhånden som vi lærer at forstå hinandens sprog og kompetencer. Vi sender mange flere til fysioterapeut nu, end vi gjorde i begyndelsen. Det viser sig jo, at kombinationen er så effektiv, at det er helt oplagt. Jeg er sikker på, at fremtiden ligger i et samarbejde i meget større omfang, end vi ser i dag. Kiropraktikken er et enormt område, og personligt har jeg rigeligt at se til med behandling af patienter. Men i et samlet behandlingstilbud kommer man ikke uden om rehabiliteringen, og bl.a. til den del kan vi med fordel trække på fysioterapeutisk ekspertise", siger Søren Jean Larsen, der er imponeret over de resultater, han har set af særligt stabilitetstræning.

"Hvis man skal give patienten et værktøj til at gøre noget selv, er det stabilitetstræning, der virker bedst", siger Søren Jean Larsen, der indrømmer, at der har været engang, hvor det at sende en patient til fysioterapeut ikke var det første, der faldt ham ind.

"Da jeg startede som kiropraktor for 20 år siden, var det ikke ualmindeligt, at professionerne lod en enten-eller holdning skinne igennem over for patienterne. Dengang var der jo hos begge faggrupper en forestilling om, at patienterne skulle koncentrere sig om én type behandling ad gangen. Og jeg hører da også stadig den der med, at man ikke skal blande det. Men det skal man da netop! Det er jo det, der virker bedst".

SELVSTÆNDIGT OG AFVEKSLLENDE

Det er ikke kun kiropraktorerne, der har måttet omstille sig, men i høj grad også patienterne, fortæller Lene Kruse. Mange kommer til klinikken med en opfattelse af, at de kan blive liggende på briksen, mens en anden overtager deres problem for dem, men efterhånden indstiller de sig på selv at skulle yde noget, fortæller Lene Kruse.

Hun er blevet spurgt, om hun kunne tænke sig at få en fysioterapeutkollega men har foreløbig takket nej, da hun vurderede, at der var mere brug for en massør.

Lene Kruse har ikke noget imod at massere, men så længe der ikke er reelt behov for endnu en fysioterapeut, vil hun hellere være den eneste af slagsen.

HJÆLPEPERSONALE PÅ FYSIOTERAPIKLINIKKER

Det har længe været et ønske, at klinikker for fysioterapi kunne ansætte hjælpepersonale på samme måde som kiropraktorerne kan ifølge deres overenskomst. Denne mulighed indgår i den overenskomstaftale, der i øjeblikket er til urafstemning. Der er ingen krav til, hvem der kan være hjælpepersonale.

Det er endnu en artikel i serien om de fysioterapeutiske nicher. Tidligere artikler i serien har været bragt i Fysioterapeuten nr. 2, 3, 4, 6, 8 og 19/20 2007.

"Arbejdet er selvstændigt, og det er meget afvekslende. Og selvom jeg godt kunne tænke mig at have kolleger, har det på den anden side også fordele, at jeg selv står for alle holdene. Her er et super godt arbejdsklima. Det er rigtig rart at have et direkte samarbejde med dem, der henviser patienterne, så man kan gå tilbage og spørge - og det tager kun to minutter, hvis man får lyst til at se et røntgenbillede". ●

Lene Kruse har, siden interviewet fandt sted, desuden fået job på klinik for fysioterapi i Nordborg, så hun nu er 2 ½ dag hvert sted.

Nedsat kontingent

Hvis du er arbejdsløs, under uddannelse, sygemeldt eller på orlov uden løn, kan du søge om at få nedsat dit kontingent til Danske Fysioterapeuter. Vi skal høre fra dig inden den 10. i måneden før et kvartal, dvs. inden den 10. december, 10. marts, 10. juni eller den 10. september. Vi kan desværre ikke imødekomme ansøgninger, som vi modtager senere end disse frister. Du skal ansøge på ny hvert kvartal.

Læs mere om betingelser og procedure på fysio.dk->service->kontingenter

Nyt kompetencecenter

MOVE/ Geelsgårdskolen er blevet certificeret og har fået status som landets første MOVE kompetencecenter. Geelsgårdskolen er en regional specialskole for børn med bevægelseshandicap, primært cerebral parese, medfødt døv-blindhed og børn med multiple funktionsnedsættelser. MOVE-konceptet er tværfagligt og inddrager barnet, hele familien og alle faggrupper i bestræbelser på at opnå størst mulig selvhjulpethed.

 move-europe.org.uk

NU også en ICF til børn og unge

WHO/Verdensorganisationen WHO offentliggjorde i oktober måned ICF-CY-klassifikation til at vurdere børn og unges helbredstilstand. ICF-CY forholder sig til børnenes udviklingstrin og det miljø, børnene vokser op i. Udarbejdelsen af ICF-CY (International Classification for Functioning, Disability and Health for Children and Youth) imødekommer behovet for en metodisk og stringent måde at beskrive børnenes sundhedstilstand på. Med ICF-CY får alle faggrupper, der arbejder med børn, et fælles sprog, der er en hjælp i arbejdet for at sikre global sundhed for børn og unge.

 who.dk

Nedlæggelse af forskningselskabet

FORSKNING/ Bestyrelsen i Dansk Selskab for Forskning i Fysioterapi (DSFF) foreslog i forbindelse med generalforsamlingen den 16. november at nedlægge selskabet. De fremmødte medlemmer stemte for bestyrelsens forslag, men den endelige vedtagelse skal forelægges en ekstraordinær generalforsamling, der ifølge vedtægterne skal afholdes inden 30 dage. En næsten halvering af medlemsskaren i DSFF de sidste år (fra 156 til 80), er tegn på, at der ikke er brug for DSFF i den nuværende form, mener bestyrelsen. "Tiden er kommet, hvor vi seriøst må overveje det fortsatte behov for et dansk selskab for forskning i fysioterapi", sagde formand for selskabet, Hans Lund, i sin beretning. Selskabet blev grundlagt i 1993 hvor en af missionerne var at medvirke til at skabe en akademisk overbygning til fysioterapiuddannelsen. Men missionen er nu fuldført. Fremtidens opgave bliver ifølge bestyrelsen at implementere forskningen i praksis. Her er forslaget, at faggrupper og fagfora udvikles til at blive videnskabelige selskaber. Bestyrelsen i DSFF har en skitse til, hvordan denne udvikling kan gennemføres. Læs mere på ffy.dk, hvor dato for den ekstraordinære generalforsamling bliver publiceret.

Ironman Performance Gel hæl
Varenr. 42-804
Onesize
Vejl. pris kr. 99,-

Ironman Performance Gel forfod
Varenr. 42-903
Onesize
Vejl. pris kr. 99,-

Ironman Performance Gel hæl cup
Varenr. 42-721
S/M, M/L
Vejl. pris kr. 139,-

Ironman Total Support

Ny topmodel i Ironman serien. Sålen er foret med Antimicrobial-materiale hvilket betyder lav friktion, der nedsætter risiko for vabeldannelse. Sålen formes individuelt for optimal støtte.
Varenr. 39-313 Str. 1-6
Vejl. pris kr. 299,-

Aserve massageolie/creme

Varenr. 3005
500 ml dåse/flaske
Vejl. pris kr. 109,-

Sport Medical Products
aserve[®]

www.a-serve.dk
Tlf. 87 242 111 • Fax 87 242 113

Aserve samarbejder med AcupunctureShop

AF: FAGLIG REDAKTØR VIBEKE PILMARK
vp@fysio.dk

FOTO: ISTOCK

Hovedpine kan afhjælpes med øvelser og hovedpinekalender

Aktiv behandling i form af selvtræning er det eneste, der dur, hvis patienterne skal blive hovedpinen kvit. Det mener, Charlotte Blunck, der har undersøgt effekten af fysioterapi på Dansk Hovedpinecenter. Undersøgelsen er publiceret på ffy.dk

→ **Massage er dejligt**, men har kun midlertidig effekt på hovedpine. Det er holdningen i Dansk Hovedpinecenter på Glostrup Hospital. Derimod virker det, at hovedpineplagede patienter fører hovedpinekalender, får en grundig udredning hos læge og fysioterapeut og gennemfører et individuelt øvelsesprogram. Det fremgår af en opgørelse af effekten af fysioterapi på hovedpinecenteret.

Fysioterapeut Charlotte Blunck har sammen med fysioterapeuterne Dorthe Carstensen og Dorthe Svarre og professor, dr. med. Rigmor Jensen fra Dansk Hovedpinecenter stået for undersøgelsen. En artikel, der beskriver resultaterne, er publiceret på Danske Fysioterapeuters forskningshjemmeside ffy.dk

TILBUDET I HOVEDPINECENTER

Dansk Hovedpinecenter har landsdelsfunktion og behandler patienter med hovedpine, kæbeproblematikker og ansigtssmerter.

"De fleste af dem, vi ser, har gået i lang tid til behandling og ofte hos forskellige behandlere. Det kan for eksempel være Mensendieck, kiropraktor, massør eller zoneterapeut, og der behandles mange hovedpinepatienter på fysioterapiklinikkerne", siger Charlotte Blunck. Patienterne har typisk fået passiv behandling over lange perioder.

Hovedpine er en multifaktoriel lidelse, der kræver en tværfaglig behandling. Behandlerteamet i Hovedpinecentret består således af læger, psykologer, fysioterapeuter, sygeplejersker og tandlæge. Alle med speciel indsigt i hovedpine.

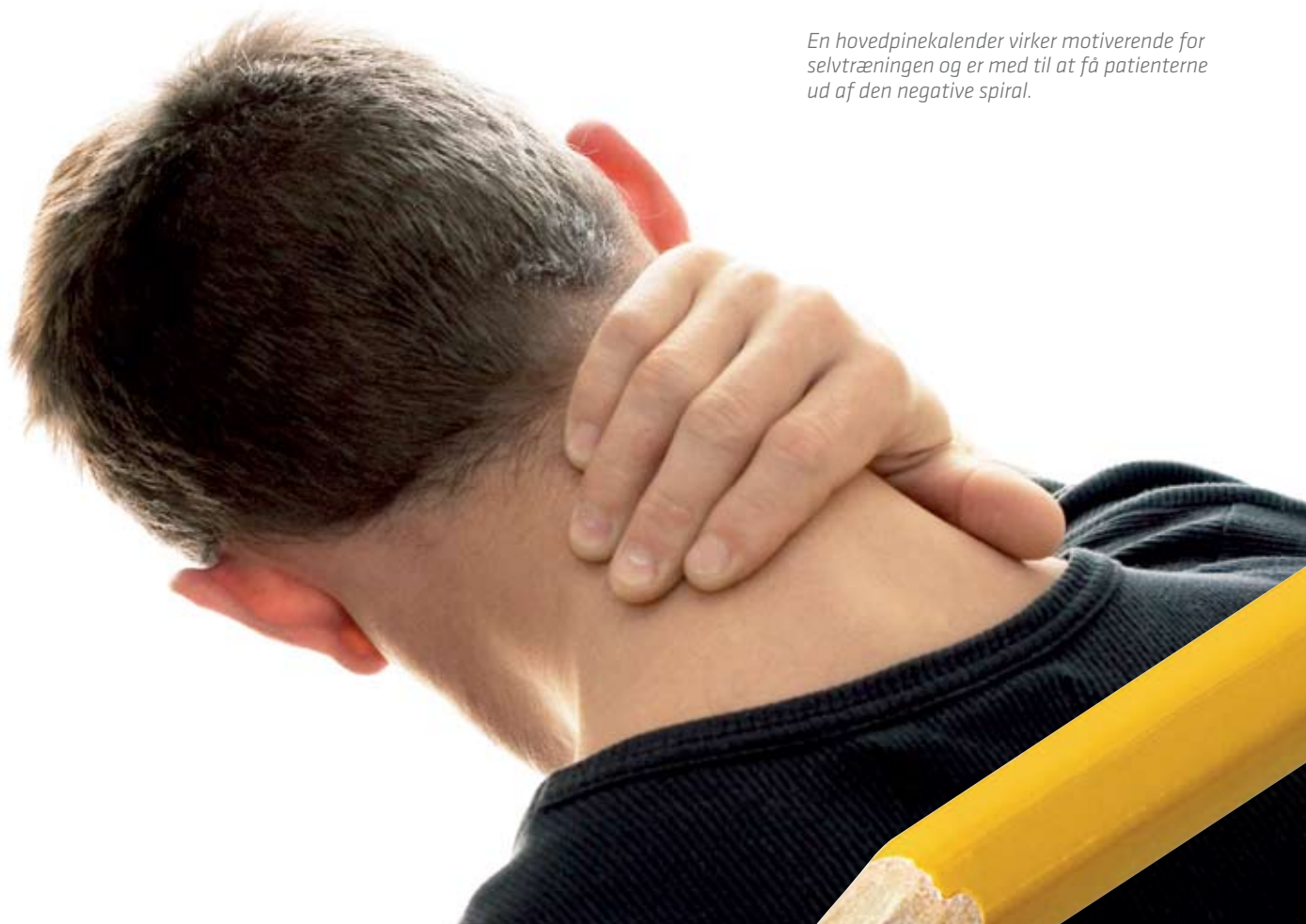
Patienterne udredes af en neurologisk speciallæge. Hvis der er en muskuloskeletal komponent i patienternes hovedpine, henviser lægerne til fysioterapi. Her er målet, at patienten lærer at tage hånd om sine problemer ved hjælp af aktiv træning og ved at føre en hovedpinekalender.

I undersøgelsen gennemførte 342 inkluderede patienter et standardprogram, der enten bestod af deltagelse på mindre hold (4-6 deltagere), kortvarigt bassinforløb eller individuelt trænings- og behandlingsforløb. Patienterne blev opfordret til daglig selvtræning med holdningskorrektion, udspænding, stabilitets- og styrketræning af muskler. Der indgik desuden undervisning i smerteteorier og ergonometri.

UNDGÅR PASSIV BEHANDLING

Fysioterapeuterne i Hovedpinecentret gav manuel behandling efter behov, men patienterne blev hverken behandlet med massage, ultralyd eller varme/kolde pakninger.

En hovedpinekalender virker motiverende for selvtræningen og er med til at få patienterne ud af den negative spiral.

"Mange vil gerne have massage, fordi det er rart og hjælper på hovedpinen her og nu, men lige så snart behandlingen er slut, får patienterne ondt i hovedet igen", siger Charlotte Blunck. Massage er dejligt, men har ifølge Charlotte Blunck ikke effekt, virker vane-dannende og passiviserende på patienterne.

I Hovedpinecentret følger fysioterapeuterne anbefalingerne fra den eksisterende forskning, der anbefaler aktiv behandling. Og det ser ud til at have effekt. Patienterne med episodisk hovedpine fik i undersøgelsen reduceret anfaldenes hyppighed og intensitet markant. Der var også positiv effekt hos patienter med kronisk hovedpine, men effekten var noget mindre.

Patienterne fik fysioterapi i gennemsnit i 11 måneder. De kroniske patienter, der hyppigst fik fysioterapi, kom typisk med 3-4 ugers interval.

PÅ KLINIKKERNE

Charlotte Blunck har ud over at være ansat i Hovedpinecentret, gennem et år arbejdet på klinik. Også her mødte hun mange hovedpatienter, og forventningen hos mange af dem var, at de skulle have massage. Og det var svært at overbevise dem om det modsatte.

"De fleste har været hos den praktiserende læge, og hvis han har lovet dem massage, kommer de til fysioterapeuten med den forventning", siger Charlotte Blunck.

"Når først fysioterapeuter eller en anden behandler begynder at lægge hænderne på patienten, så har han/hun sværere ved at slippe os", siger Charlotte Blunck. Meldingen hos fysioterapeuterne på hovedpinecentret var derfor klar: patienterne skulle selvtræne og kun komme til kontrol og yderligere instruktion hos fysioterapeuten med 3-4 ugers interval.

Charlotte Blunck mener helt klart, at den tilgang, man har til hovedpinepatienterne i Hovedpinecentret, kan benyttes på fysioterapiklinikkerne. "Der er intet hokus pokus i det, vi har gjort. Der skal tænkes kreativt, for der er mange hovedpinepatienter. Og så skal vi have lægerne med på, at massage, som eneste behandling ikke dur, og hvis behandlingen ikke har effekt i løbet af 3-4 gange, skal der tænkes i nye baner", siger Charlotte Blunck.

En grundig anamnese med inddragelse af problematikker vedrørende ergonomi og medicinforbrug, en enkel registrering af hovedpine i en kalender, holdningskorrektion og 3-4 øvelser til selvtræning kunne være et godt bud på behandling til hovedpinepatient-

terne på klinikkerne. Det er vigtigt, at fysioterapeuten og patienten finder et realistisk antal øvelser og et tidspunkt på dagen, hvor de kan gennemføres hver dag.

Hvis der skulle opstå behov for, at patienten konsulterer andre i det tværfaglige team, må fysioterapeuterne sende patienterne tilbage til lægen, foreslår Charlotte Blunck.

Det er overordentligt vigtigt, at patienterne hjælpes, inden hovedpinen bliver kronisk. Det kan være en god ide at oplyse de hårdest ramte og dem, der ikke har effekt af behandlingen, at de kan søge hjælp i Hovedpinecentret, mener Charlotte Blunck.

"Desværre ordinerer en del praktiserende læger piller, og det kan føre til medicininduceret hovedpine". Hun opfordrer fysioterapeuterne til at spørge ind til patienternes medicinforbrug og gøre lægerne opmærksomme på problemstillingen i epikrisen.

MÅ IKKE LOVE SMERTEFRIHED

Hovedpinepatienterne skal lære at tage det stille og roligt med øvelserne. "Når de udspænder, behøver de ikke komme helt ud i yderstillingerne og forstærke udspændingen med hænderne. De behøver heller ikke at gentage øvelserne mange gange. Ofte er seks repetitioner nok til at starte med. Selvtræningen kan godt fremprovokere hovedpine, men den skal være væk igen efter et par timer", siger Charlotte Blunck. Således kan træningsintensiteten afhænge af den aktuelle tilstand og variere fra dag til dag.

Man må ikke love patienterne, at de bliver helt smertefri. "I Hovedpinecentret opfordrede vi patienterne til at kigge i kalenderen. Nogle af dem havde hovedpine lige så hyppigt som før, men bare i mildere grad. Og det betyder rigtig meget, at patienterne ikke behøver at gå i seng på grund af smerterne", siger Charlotte Blunck. På denne måde virker hovedpinekalenderen motiverende for selvtræningen og er med til at få patienterne ud af den negative spiral.

UDREDNING ER VIGTIG

Det tager tid at blive hovedpinen kvit. Nogle af patienterne kan mærke forandringerne efter 3-4 uger, mens det hos andre tager 8-12 uger, inden der ses en ændring i hovedpinefrekvens og -intensitet. Men under alle omstændigheder mener Charlotte Blunck, at det er vigtigt at sprede budskabet til alle med hovedpine og deres behandlere.

Gør noget ved det selv: få instruktion i øvelser, få vurderet medicinforbruget og før en hovedpinekalender. Det er helt enkle værktøjer, som hjælper de fleste og er lette og billige at gennemføre, mener Charlotte Blunck.

Ifølge professor, dr. med. Rigmor Jensen, Glostrup Hospital, tror mange hovedpinepatienter stadig, at massage og piller er behandlingen, når det handler om hovedpine. "Ikke fordi, der er noget i vejen med massage, men effekten er kortsigtet. Mange ved heller ikke, at de får hovedpine af at indtage for meget medicin, og at man maksimalt må tage almindelig smertestillende medicin i 15 dage pr. måned", siger Rigmor Jensen.

Det er ifølge Rigmor Jensen vigtigt, at hovedpinen forebygges. Først og fremmest skal den praktiserende læge prøve at få en relativ præcis diagnose. Hovedpinekalenderen eller den mere

RESULTAT AF INTERVENTIONEN

Hovedpinetype	Fald i hovedpinefrekvens i procent
Episodisk hovedpine kombineret med migræne	50
Episodisk hovedpine alene	40
Kronisk spændingshovedpine kombineret med migræne	23
Kronisk spændingshovedpine	19,2

Hovedpinetype	Reduktion i intensitet i procent
Episodisk hovedpine	22,7
Episodisk hovedpine kombineret med migræne	18,1
Kronisk spændingshovedpine	15
Kronisk spændingshovedpine kombineret med migræne	14,2

74 procent af den danske befolkning har haft hovedpine mere end én gang inden for de sidste 15 dage, og tre procent lider af kronisk hovedpine. Det anslås, at hovedpine koster det danske samfund tre milliarder kroner om året. Det dækker både over udgifter til behandling, medicin, sygedage og pension.

detaljerede hovedpinedagbog er vigtige redskaber i udredningen. Har patienten migræne, skal der sættes ind med effektiv anfaldsbehandling, og hvis der er gentagne anfald hver måned også medicinsk forebyggende behandling med enten blodtryksænkende medicin eller epilepsimedicin. Patienter med spændingshovedpine eller en kombination af migræne og spændingshovedpine skal rådgives om adfærdsendringer. Her skal der være fokus på arbejdsstillinger, holdningskorrektur og en aktiv livsstil med motion. "Hvis vi skal forebygge at hovedpine bliver kronisk skal vi først og fremmest være mere restriktive med den smertestillende medicin, og anbefale en aktiv livsstil. Og så skal migrænen forebygges med medicin frem for, at vi først behandler den, når den er blevet kronisk", siger Rigmor Jensen. 📌

Hovedpinekalender

I hovedpinekalenderen noterer patienterne alle deres hovedpinedage og angiver intensitet og hyppighed. Spændingshovedpine blev i projektet markeret med kryds. Et kryds angav let hovedpine, to krydser middel hovedpine og tre krydser svær hovedpine. Migræne blev angivet med tal 1-3.

Download Hovedpinekalenderen og den mere detaljerede hovedpinedagbog fra www.hovedpine.suite.dk

Download Charlotte Blunck, Dorthe Carstensen og Dorthe Svarres artikel Hovedpine i et tværfagligt regime fra ffy.dk->afhandlinger

Endelig et balancebræt der har ALT

- ✿ Trinløs justering af sværhedsgrad

- ✿ Brug knoppen - bare drej. Nem, middel og svær, du vælger selv

- ✿ Brug markeringer til at måle forbedring.

- ✿ Knop af naturgummi, der gør den skridsikker mod gulvet.

- ✿ Kvalitet! - Birkefinerplade med super holdbar griptape.

- ✿ Se mere på: www.wobblesmart.com eller bestil på: info@wobblesmart.com

Vejl. uds. pris: 399,-

...MATCHING YOUR SKILLS

Tværfaglig geriatri

Giver en indføring i de vigtigste kerneområder i geriatrien. Bl.a. inkontinens, fald, tværfagligt arbejde. Henvender sig til sygeplejersker og andre med mellemlange videregående sundhedsuddannelser.

Margareth Bondevik, Harald A. Nygaard (red.). Tværfaglig geriatri. Gads Forlag. Kr. 349. ISBN 978-87-12-04309-5

Ve og velfærd

Den første samlede fremstilling af det danske sundhedsvæsens udvikling og et indlæg i debatten om fremtidens sundhedsvæsen.

Kurt Jacobsen, Klaus Larsen. Ve og Velfærd. Lindhardt og Ringhof. Kr. 399. ISBN 978-87-595-2851-8.

Uskrevne regler på arbejdsmarkedet

Indvandrere kan bruge bogen til at få et indblik i det danske arbejdsmarkeds skrevne og uskrevne regler.

Mehmet Yükksekaya. Uskrevne regler på det danske arbejdsmarked. ArtPeople. Kr. 149. ISBN 78-87-7055-167-0

Gerontologi

- Livet som gammel

I denne anden udgave er der mere fokus på svækkede ældre med blandt andet kapitler om forebyggende hjemmebesøg og rehabilitering.

Christine Swane, Kirsten Amstrup Kristensen, Anne Leonora Blaakilde (red.). Gerontologi. Munksgaard. Kr. 328. ISBN 978-87-628-0654-2.

Kognitiv terapi, stress og traumer

En praksisnær indføring i kognitive metoder, der kan hjælpe mennesker, som har oplevet traumatiske begivenheder.

Thomas Iversen. Kognitiv terapi. Hans Reitzels Forlag. Kr. 275. ISBN 978-87-412-5134-9

AF FREELANCEJOURNALIST
KAREN KJÆRGAARD

redaktionen@fysio.dk

FOTO: SINE FIIG

Målrettet og fleksibel træning betaler sig

Ved at gøre en ekstra, individuel indsats for at træne de mest plejkrævende ældre er der mange penge at spare. Ja, faktisk millioner af kroner. Det viser et projekt i Greve Kommune

Erfaringerne i Greve Kommunes Træningsenhed viser, at der er en lang række positive gevinster ved at give de svageste ældre en mere målrettet og fleksibel træning.

Som et forsøgsprojekt ansatte Træningsenheden sidste år tre ekstra fysioterapeuter til at forestå projektet med at tilbyde 33 udvalgte borgere ekstra træning efter behov og motivation. Samtidig blev samarbejdet og kommunikationen med plejepersonalet i hjemmeplejen sat i system og intensiveret, så plejen løbende kunne justeres og afstemmes i forhold til borgerens træning.

Indtil nu har alt i alt 65 svage ældre deltaget i projektet med en foreløbig, anslået besparelse på 2,8 mio. kr.

"Ideen var at fravige standarderne og i stedet tilbyde træning hver dag for at højne borgernes funktionsniveau, så de behøvede mindre hjemmehjælp. Tanken var også at øge livskvaliteten og dermed skabe mere sundhed og længere levetid ved at tilbyde en bredere træningsindsats fra fysio- og ergoterapeuter ud fra, hvad den enkelte borger kan magte. Samtidig var formålet at give læring hos plejepersonalet om aktiv pleje", fortæller fysioterapeut Pouline Gringer, leder af Greve Kommunes Træningsenhed.

IKKE MERE, MEN MERE FLEKSIBEL TRÆNING

Det viste sig dog hurtigt, at løsningen ikke nødvendigvis var mere træning, men snarere mere fleksibel træning, da for eksempel ti timers træning om ugen kan være for meget for disse borgere at klare. Så reelt kunne træningen bestå i ti timer den ene uge og to timer den anden.

"Dette individuelt tilpassede træningsprogram har vist sig at virke på funktionsevne-niveauet og give en meget markant øget oplevet livskvalitet hos de borgere, der ikke har hjerneskade", forklarer Pouline Gringer.

Hun understreger dog, at disse positive effekter af den målrettede træning ikke er videnskabeligt bevist med dette projekt, da de for eksempel ikke har haft en kontrolgruppe og desuden har haft for få deltagere. Til test af oplevet livskvalitet har terapeuterne i Greve brugt EQ-5D-målingen. Alligevel har projektet givet nyttig viden, som andre terapeuter og kommuner kan lære af, mener hun.

"Det, der er interessant for fysioterapeuter og ergoterapeuter i kommunerne, er, at vores træning mindsker behovet for hjælp, og i de tilfælde, hvor træning måske ikke nytter, påvirker det under alle omstændigheder borgernes livskvalitet".

ÅBEN VISITERING ER ALFA OG OMEGA

Det kan derfor være en fordel, at man visiterer mere åbent og fleksibelt i forbindelse med de tungeste borgere, fordi deres evne til træning øjensynligt bør doseres individuelt af terapeuterne fra uge til uge.

"Det er blevet meget tydeligt, hvor svingende træningsdoseringen skal være. Den gode læring, vi har uddraget, er altså, at visiteringen skal være mere åben", lyder konklusionen fra Pouline Gringer. Hver uge er der også som noget nyt blevet holdt møde med kontaktpersonen i hjemmeplejen for at koordinere plejen, så den hele tiden er tilpasset træningen.

Visitorene skal holde sig til at visitere til ydelsen og ikke blande sig i indholdet, lyder en af erfaringerne fra Greve.

"Det vil sige, at der også er meget fokus på, at plejen og træningen arbejder tæt sammen om borgeren. På den måde har det været en 24-7-indsats. Man kan sige, at det umiddelbart lyder indlysende, men nu ved vi, at det vittterligt er fornuftigt med målrettet træning og meget tæt samarbejde med plejen", slår Poulaine Gringer fast.

TERAPEUTER BØR SUPERVISERE MERE

Er det vigtigt, at det er fysioterapeuter og ergoterapeuter, der står for træningen. De er jo alt andet lige dyrere i lønkroner, og det er et argument, politikerne kan bruge for ikke at ville bevilge de ekstra penge.

"Jamen, det er da rigtigt, og generelt mener jeg, at fysio- og ergoterapeuter bruges alt for forkert ude i kommunerne. De burde bruges mere som supervisorer, som det er sket her i vores projekt, hvor plejepersonalet for eksempel lige så godt kan gå en tur med borgeren i forbindelse med plejen, når de alligevel er i hjemmet. Derfor har vi valgt at bruge terapeuterne som specialister og plejepersonalet til det, de er specialister i, ved at bruge borgeren mere aktivt i plejen", siger Poulaine Gringer.

Hun erkender, at denne supervision af plejepersonalet tager mere tid i starten, men mener, at det kan godt betale sig, for fakta er, at borgerne bliver bedre, selvom det ikke er videnskabeligt undersøgt, om de også var blevet bedre uden målrettet træning.

"Projektet har et lavt evidensniveau, men vi ved så meget som, at når træningsterapeuter tilrettelægger træningen mere indivi-

duelt og arbejder tættere sammen med plejesiden, får disse svage borgere det bedre, bliver mere selvhjulpne og får bedre livskvalitet", siger hun.

ALLE VIL HAVE GAVN AF MÅLRETTETHED

Poulaine Gringer mener, at erfaringerne med målrettet træning for de svageste borgere, som nu er gjort til et permanent tilbud, formentlig vil kunne gavne alle borgere med træningsbehov og motivationen for det.

"Men vi ved ikke, om det gælder alle. De positive resultater kan jo også skyldes det tættere samarbejde mellem terapeuterne og plejepersonalet", siger hun.

Hun understreger dog, at alle borgere selvfølgelig får og har krav på individuelt tilrettede ydelser i forhold til personlig pleje og træning.

"Vi har da også arbejdet med individuelt målrettet træning tidligere, men ikke med systematisk supervision og faste, ugentlige teammøder, og det er nødvendigt - det er i hvert fald vores oplevelse, selvom det hermed ikke er videnskabeligt bevist.

På den måde har projektet også haft organisatoriske effekter, for eksempel ved at plejepersonalet er blevet mere opmærksomt på borgernes træningsbehov og bedre til at søge vejledning hos terapeuterne og bruge borgernes ressourcer i plejen. Omvendt er terapeuterne blevet mere opmærksomme på koordinationen med plejesiden.

"Men man bør nok overveje, at visiteringen generelt hos os skal være mere overordnet for at give mulighed for at tilpasse træningen individuelt. Det bestyrker os i, at visitatorerne skal holde sig til at visitere til ydelsen og ikke indholdet eller de konkrete midler, der skal bruges til træningen. Visiteringen skal overlade det til træningsterapeuterne at fastlægge indholdet af træningen og være fleksible mht. ydelsen". ●

GREVE KOMMUNES TRÆNINGSENHED

Har kørt visitation (BUM-model) på genoptræning i de sidste fem år.

Alle terapeuterne er samlet i en enhed, som tager sig af borgere under både service- og sundhedsloven, dvs. giver samme træningstilbud til borgerne, uanset om de bor hjemme, i plejebolig eller på plejehjem.

Har ca. 200 træningsforløb om året under serviceloven. Forventer i år ca. 750-800 træningsforløb under sundhedsloven.

FAKTA OM PROJEKTET

Projekt Måltrettet Træning til svage borgere startede i 2006 med ansættelse af tre ekstra fysioterapeuter, som dog også har beskæftiget sig med andre opgaver.

I løbet af 2006 deltog 32 borgere, heraf blev 14 borgere revideret til mindre hjemmepleje.

I løbet af 2007 har foreløbig 33 nye borgere deltaget. Heraf er fire borgere revideret til mindre hjemmepleje. Samtidig er de 32 borgere fra 2006 fortsat i projektet.

Besparelser ved projektet

I 2006 opnåedes ikke nogen besparelse, da personaleudgifterne på 1.050.000 kr. oversteg besparelserne på hjemmepleje, som anslås til 1.043.000 kr. Dvs. et underskud på 7.000 kr.

I 2007 forventes gevinsten for alvor at slå igennem, da lønudgifterne på ca. 1 mio. kr. er de samme, mens besparelserne på hjemmepleje for alle 65 borgere anslås til 3,8 mio. kr. Dvs. en gevinst på 2,8 mio. kr.

Kilder: Leder af Greve Kommunes Træningsenhed, Poulina Gringer, samt Thomas Eriksen fra Greve Kommunes Center for Sundhed.

Nyt i Danmark!

kyBounceren er en nyhed indenfor terapimåtter. Produktet kommer fra Schweiz og er unikt i kraft af de ekstremt hurtigt oprettende porer, som materialet består af.

kyBouncer 46 x 196 x 6 cm

kyBouncer kan bla. anvendes til:

- balance- og stabilitetstræning.
- holdningskorrektion under gangtræning.

kyBouncer fås i flere længder og tykkelser.

Ring allerede nu og hør hvor du kan købe kyBouncer!

Kybun Danmark
 Industrivej 11
 6900 Skjern
 Tlf. 96 80 08 62
 Mail: info@kybun.dk
 www.kybun.dk

AF: CAND. SCIENT. LARS HOLM,
PH.D.-STUDERENDE
l.holm.isotope@gmail.com

FOTO: ISTOCK

Mælk, magert kød og æggehvinder er velegnede proteintilskud

De fleste yngre og midaldrende kan nøjes med enkle proteintilskud, mens de ældre og visse patientgrupper har brug for en mere potent proteinkilde.

→ **I kølvandet på artiklen** "Patienterne skal have madpakke med" bragt i Fysioterapeuten nr.8, april, 2007 har flere henvendt sig med ønsket om en uddybelse af den nødvendige mængde og type af det proteintilskud, som anbefales indtaget i umiddelbar forlængelse af enhver trænings-session med henblik på muskelopbygning. Jeg vælger at tolke denne efterspørgsel som et glædeligt tegn på, at fysioterapeuterne har taget budskabet i artiklen til efterretning og nu påtager sig et medansvar i at implementere denne viden i behandlingen af relevante patienter. Mængde og type af protein er imidlertid to sider af samme sag. For at kunne følge argumentationen, ser vi lige lidt på, hvad protein består af.

HVAD ER AMINOSYRER?

Al protein er opbygget af aminosyrer, som der findes ca. 20 forskellige af. Hver antager de særegne funktioner i det færdige protein. Nogle aminosyrer kan vi selv danne i kroppen ud fra andre næringsstoffer; disse aminosyrer betegnes non-essentielle, mens andre er nødvendige at tilføre kroppen via kosten; de essentielle aminosyrer.

Kroppen har løbende brug for tilførsel af aminosyrer, idet der hele tiden sker en nedbrydning af eksisterende protein, hvorved nogle aminosyrer udskilles og/eller omdannes til andre substrater. Vi får udelukkende tilført aminosyrer via vores indtag af protein. Kostproteinet nedbrydes i fordøjelsessystemet, hvorved aminosyrerne bliver frit tilgængelige for optagelse. Efter passagen over i blodbanen og distribueringen ud i cellerne bruges aminosyrerne som byggesten til nye proteiner, som kroppen har brug for.

TYPE OG MÆNGDE AF PROTEIN

Overordnet handler typen af protein i denne sammenhæng om, hvor god en aminosyre-sammensætning en given proteinkilde har (non-essentielle vs. essentielle aminosyrer samt indholdet af helt specifikke aminosyrer) samt hvor hurtigt aminosyrerne fremkommer i blodbanen efter indtagelsen.

Den opbyggende effekt som indtag af protein og aminosyrer har på musklerne er de seneste år blevet isoleret til fortrinsvis at kunne tilskrives ganske få essentielle aminosyrer, de gredede aminosyrer-

rer, hvoraf specielt blot én synes at være specielt potent, aminosyren leucin (Crozier et al., 2005).

Forskellige proteinkilder med forskellig tilgængelighed og indhold af essentielle aminosyrer tyder på, at man øger tilgængeligheden af de gredede aminosyrer og specielt leucin ved et indtag af mælkeprotein (et mælkeprotein som indeholder store mængder essentielle aminosyrer, og som derfor er meget fokus på), sammenlignet med tilsvarende mængder af andre gode proteiner fra kasein, også et mælkeprotein, og sojaprotein. Men i de selv samme studier kan man imidlertid ikke måle forskelle på de processer, som reelt opbygger muskelproteinet (Anthony et al., 2007).

Forskellige studier har med tiden vist, at indtag fra 20 g essentielle aminosyrer (Tipton et al., 1999) og helt ned til 6 og sågar 3 g essentielle aminosyrer er nok til at give et anabolt svar på muskelproteinet (Boersheim et al., 2002), og at det ingen forskel gør, om der oveni indtages non-essentielle aminosyrer (Tipton et al., 1999). Det foreslås derfor, at der er en grænse for hvor meget af de potente aminosyrer der skal til for at stimulere systemet maksimalt samt vigtigheden af, at de er tilgængelige i et vist tidsrum. Hvis disse forhold kan nås med proteinkilder med mindre god aminosyre-sammensætning og hvis optagelsen er passende hurtig og vedvarende, virker disse sandsynligvis lige så godt som de bedre sammensatte proteinkilder. Dog skal man måske bare indtage relativt mere af de dårlige proteinkilder end af de gode for at opnå den maksimale effekt.

IKKE ENTYDIGT SVAR

Den endelige konklusion på spørgsmålene omkring mængden og typen af protein i kosttilskuddet lige efter et træningspas er derfor noget "det kommer lidt an på"-agtig. Nu skal alting jo vurderes i forhold til cost-benefit. Der er ikke tvivl om, at aminosyre-sammensætningen i protein fra kilder som mælk, æg, kød, og til dels også sojaprotein er bedre end mange vegetabiliske proteiner. Nylige studier som har sammenlignet indtag af mælk og sojaprotein tilskud (18 g protein) i forbindelse med styrketræning

har kunnet vise en lille men signifikant bedre effekt af mælk på muskelprotein-omsætningen og -akkumuleringen (Phillips et al., 2005).

Det store spørgsmål er, hvorvidt det kan betale sig at optimere de gode proteinkilder yderligere ved direkte at berige dem med de specielt potente aminosyrer. På nuværende tidspunkt er der ikke evidens i litteraturen for, at det kan betale sig at berige de gode proteinkilder (set ud fra "cost-benefit" synspunkt). Hvis man således vælger en af de nedennævnte gode proteinkilder vil en samlet mængde rent protein på 15 g eller derover sandsynligvis stimulere kroppens protein-nydannelsesprocesser maksimalt i tiden frem til det næste måltid efter træningssessionen. Femten gram godt sammensat, rent protein findes i f.eks. 0,5 l mælk, ca. 75 g kød (kalkun, hamburgerryg, magert oksefars), 150 g pasteuriserede æggehvider. God appetit!

Afslutningsvis skal det bemærkes, at for visse patientgrupper og ældre mennesker er der flere studier, der tyder på, at kvaliteten af proteinet har en større betydning end for raske, voksne mennesker, som det er gennemgået i ovenstående.

Kontakt til Lars Holm,
e-mail lh17@bbh.regionh.dk

Referencer

- Tipton, Ferrando, Phillips, Doyle, Wolfe. Postexercise net protein synthesis in human muscle from orally administered amino acids. *Am J Physiol Endocrinol Metab* 276: E628-E634, 1999.
- Boersheim, Tipton, Wolf, Wolfe. Essential amino acids and muscle protein recovery from resistance exercise. *Am J Physiol Endocrinol Metab* 283: E648-E657, 2002.
- Crozier, Kimball, Emmert, Anthony, Jefferson. Oral leucine administration stimulates protein synthesis in rat skeletal muscle. *J Nutr* 135: 376-82, 2005.
- Anthony, McDaniel, Knoll, Bunpo, Paul, McNurlan. Feeding meals containing soy or whey protein after exercise stimulates protein synthesis and translation initiation in the skeletal muscle of male rats. *J Nutr* 137: 357-62, 2007.
- Phillips, Hartman, Wilkinson. Dietary protein to support anabolism with resistance exercise in young men. *J Am Coll Nutr* 24(2): 134S-139S, 2005.

Betaler du for meget for dit afregningssystem?

Skift til afregningssystemet Equus og få et billigt og meget brugervenligt afregningssystem, uanset om du har en klinik, er mobil fysioterapeut eller ridefysioterapeut.

For en solopraksis koster det kun **444 kr. incl. moms** pr. måned.

For en praksis med fire fysioterapeuter er prisen kun i alt 653 kr. incl. moms pr. måned.

Uanset antallet af fysioterapeuter er der en opstartsbetaling på kun 1.500 kr. incl. moms.

Betalingen omfatter alt:

- Support
- Aftalebøger
- Edifact-postkasse og forsendelse af edifact
- Forsendelse af elektronisk faktura
- Indrapportering til Sygeforsikringen "danmark"
- Integration til bogføringssystem
- Programopdateringer
- Automatisk opdatering af sygesikringstakster
- Indlejerberegning
- Plus meget mere

Prøv Equus i 3 uger – det er gratis og uden forpligtelser

Læs mere på internettet på www.MIBIT.dk

eller ring til os på tlf. 62 24 17 34

Equus kræver meget lidt af din computer - hvis du kan læse hjemmesider på internettet, så kan du uden yderligere investeringer bruge Equus

Equus er 100 % internetbaseret, så du kan bruge det overalt: i klinikken, hjemme eller på rejser

Sikkerheden er i top og du behøver ikke tænke på backup eller bekymre dig om computer-nedbrud - vi sikrer at dine data altid er tilgængelige

Kan anvendes fra både Windows, Mac OS og Linux

MIBIT Software og Analyse leverer software til sundhedssektoren, både praksissektoren, sygehuse og regionerne.

Vores filosofi er enkel: vores systemer skal være meget brugervenlige og supporten skal være i top.

MIBIT Software og Analyse
Vængevej 2
5771 Stenstrup
Tlf. 62 24 17 34

Det skriver de om **fysioterapi og fysioterapeuter**

GENOPTRÆNING / I Solrød har et nyt tilbud til hjerneskadede set dagens lys, skriver *Sydkysten*. Bag den nye klinik Neuform Aps, der tilbyder neurologisk genoptræning, står en ergoterapeut og to fysioterapeuter, og klinikken kan foruden ergo- og fysioterapi tilbyde taletræning og en samtalegruppe for pårørende.

GENOPTRÆNING / I Aalborg Kommune jubler rådmænd Thomas Kastrup-Larsen over et overskud på sundhedsforvaltningens regnskab, skriver *Nordjyske Stiftstidende*. Kommunen har nemlig ikke haft de forventede udgifter til genoptræning. "Det er under alle omstændigheder et glædeligt resultat", udtaler rådmændene, "for det betyder jo, at vi kan putte pengene i kommunekassen".

GENOPTRÆNING / I andre kommuner bruger man ikke mindre, men mere på genoptræning. Alt i alt skrues der for 700 mio. kr. mere op for de kommunale sundhedsblus på næste års budgetter, og en hel del af de penge skal ifølge *Politiken* bruges på genoptræning. "Det løser naturligvis ikke alle problemer på genoptræningsområdet, men vi kan se, at der er afsat en hel del flere penge til området", siger KL-formand Erik Fabrin til avisen.

GENOPTRÆNING / Om det er venteliste-problemer, Fabrin mener, vides ikke, men den slags har de i hvert fald fundet en løsning på i Nordfyns kommune, skriver *Fyens Stiftstidende*. Kommunalbestyrelsen har vedtaget at indgå kontrakt med Sønder sø Fysioterapi, Bogense Fysioterapi og Nordfyns Fysioterapi og Træningsklinik i Otterup. "Aftalen med de private klinikker sikrer, at vi som kommune kan levere de ydelser, som vi er forpligtet til", sagde borgmester Bent Dyssemark (V) i forbindelse med vedtagelsen.

MOTION / I Odder kommune har et projekt med fysisk træning til sindslidende været en stor succes, skriver *Horsens Folkeblad*. Brugere af Rosenhuset, der er kommunens tilbud til sindslidende, har i et forsøg kunnet træne hos Odder Fysioterapi og Træning, betalt af puljepenget fra Socialministeriet. Det har været så stor en succes, at nogle af dem er vendt tilbage og nu selv betaler deres træning.

SÆL / I Pilehuset, et dagcenter for demente i København, er der også dukket et populært tilbud op. Her passer fysioterapeut Lone Gaedt robotsælen Paro, som med sin bløde pels og store brune øjne hjælper glemte følelser til live, skriver *BT*. "Vi har også en hukommelse i kroppen, som bliver vakt af berøring", forklarer Lone Gaedt. Sundheds- og ikke mindst omsorgsborgmester i København, Mogens Lønborg (K) ser store perspektiver i sælen: "Når arbejdsmarkedet er, som det er, og vi har svært ved at rekruttere personale, så har vi brug for hjælpemidler. Ikke for at smide mennesker ud og erstatte dem med robotter. Men for at udfylde et hul", siger han. På billedet ses Paro i forbindelse med modtagelse af den japanske pris "Robot of the year 2006".

LAVASTEN / Hvor nogle er til sæler, er andre til lavasten. Således hos "Winkelmans Akupunktur & Fysioterapi" i Aalborg. Avisen *Midt-Vest* skriver, at klinikken nu tilbyder en stenmassage inspireret af tendenser i Kina. "Det er en luksus massage, som virker afstressende og skaber velvære til kroppen. Vi masserer kun med økologiske olier, hvori vi blander økologiske æteriske olier", siger akupunktør og fysioterapeut Lene Winkelmann.

FØDSELS DAG / Danske Fysioterapeuters formand Johnny Kuhr er vist hverken til sten eller sæler. *Berlingske Tidende* og *Politiken* kunne i hvert fald fortælle, at Johnny Kuhr i anledning af sin 50 års fødselsdag ikke ønskede sig andet end penge til et fysioterapiprojekt i Zambia. Et ønske, der hænger sammen med en rejse, Johnny Kuhr foretog til et spedalskhedshospital i Afrika i 1977, og som blev afgørende for hans ønske om at blive fysioterapeut.

VALG / Også andre fysioterapeuter havde noget at fejre i november – helt præcis den 13. november på valg dagen. *Fyens Stiftstidende* fortæller, at fysioterapeut Niels Sindal, 57 år, er blevet genvalgt til Folketinget for liste A. I samme avis kan man læse om fysioterapeut Mette Steffensen (SF), der ikke kom i Folketinget, men som trods alt samlede næsten 800 stemmer. Den 53-årige fysioterapeut og tidligere kommunalpolitiker synes, hun har haft travlt i valgkampen, men den har ikke slidt hende ned. "I forhold til et kommunalvalg har valgkampen været kort og hektisk, men det har været en spændende udfordring at komme ud og møde en masse mennesker, så for mig har det været lærerigt og interessant. Jeg ved ikke, om jeg vil stille op til Folketinget igen. Jeg er ikke afskrækket, men det afhænger af, hvad mit bagland siger".

Børn og rygsmerter

FORSKNING/ Der er i dag mange mennesker, der har ondt i ryggen. Et nyt studie publiceret på ffy.dk viser, at symptomerne debutterer tidligt. 482 drenge og piger mellem otte og ti år var inkluderet i studiet. Ud af disse havde 161 haft smerter i ryggen inden for den sidste måned. Formålet med studiet var at undersøge, om der er en sammenhæng mellem rapporteringen af rygsmerter og en objektiv målt fysisk form hos 8-10-årige børn. Spørgsmålet var, om forskerne kunne se en sammenhæng mellem kondition, maksimal bug- og rygstyrke, udholdende rygstyrke, columnas bevægelighed og rygsmerter. Der blev brugt et spørgeskema til at indsamle data omkring rygsmerter. Børnene gennemgik desuden en fysisk undersøgelse, hvor vægt, højde og fedtprocent blev målt.

Børnenes fysiske form blev målt ud fra:

- Watt-maks cykeltest
- Strain Gauge
- Biering-Sørensens test
- Sit and Reach test

Det viste sig, at børn, der var i god form, ikke nødvendigvis havde færre smerter end dem, der var i dårlig form. "Når rapportering af rygsmerter sammenholdes med den fysiske form hos 8-10-årige børn, ses ingen sikker sammenhæng", er konklusionen på studiet. Forskerne påpeger, at de ikke kender børnenes fysiske aktivitetsniveau, før og efter de har fået ondt i ryggen, hvilket er en mangel ved studiet. Det påpeges desuden, at et randomiseret klinisk kontrolleret studie rent metodemæssigt ville give et mere nuanceret billede af sammenhængen mellem rygsmerter og den fysiske form.

Jacob Vind, Camma Damsted, Sofia Persson, Hans Kroman Knudsen, Niels Wederkopp: "Sammenhængen mellem fysisk form og rygsmerter hos 8-10-årige børn".

 [Ffy.dk/artikler](http://ffy.dk/artikler)

Skift kliniksystem nu !

Undgå

- Omkostninger i forbindelse med omlægning til Windows Vista
- Sikkerhedsproblematik på egne computere vedrørende klientdata
- Nye installationsomkostninger for eget netværk

Vælg internet-teknologi fra Complimenta

- Ingen risiko for at miste data
- Ingen opdateringer & back-up m.v. på klinikken
- Ingen tunge brugermanualer!

Et årsabonnement på ComplimentaWork koster fra 4.275 kr. ex. moms.

Vi kan også levere en total IT-pakke med erhvervsleasing.

Ring og aftal
en uforpligtende
demonstration af
complimentaWork på
tlf. 8020 8320

MØDER & KURSER

REGION SYDDANMARK

4. møde om Cerebral Parese og spasticitet

Møde for Børneergo- og fysioterapeuter

Tid: Onsdag den 16. januar kl. 19 – 22.

Sted: Kolding Sygehus, Auditoriet, Indgang 6 (etagen under Terapiafd.).

Program:

Ganganalyse af børn med cerebral parese. Gennemgang af cases fra ganglaboratoriet.

Undervisere: Børne-fysioterapeut Lisbeth Torp-Pedersen, OUH.

Børneortopæd Niels Wisbech Pedersen, Kolding Sygehus og OUH.

Tilmelding: Senest onsdag den 9. januar til Christina North Larsen på mail: Christina.North@fks.regionsyddanmark.dk
Alle terapeuter, der arbejder med børn er velkomne.

REGION SJÆLLAND

Møde for børnefysioterapeuter

i regionen – uanset ansættelsesforhold

Tid: Torsdag den 6. december kl. 9 - 13.

Sted: Regionkontoret, Valbyvej 65, Slagelse.

Dagsorden:

- 1: Godkendelse af referat.
- 2: Arbejdspladsrunde.
- 3: Skrivedans
- 4: Oplæg v/Lise Hansen, Danske Fysioterapeuter og Åse Munk Mortensen, Ergoterapeutforeningen
- 5: Eventuelt

Tilmelding til terapeuterne på Synscenter Refsnæs, 5957 0123/5957 0225 eller på mail: synref-sund@vestamt senest den 4. december.

REGION MIDTJYLLAND

Møde for TR og kontaktpersoner

Tid: onsdag den 16. januar 2008 kl. 12.30 – 15.

Sted: Mindegade 10, Århus C.

FAGGRUPPER / FAGFORA/FRAKTIONER

Akupunkturkurser 2008

Ønsker du at lære akupunktur, som kan anvendes i fysioterapeutisk praksis?

Danske Fysioterapeuters Faggruppe for Akupunktur (DFFA) har en akupunkturuddannelse på postgraduat niveau, som nu på 4. år uddanner fysioterapeuter i akupunktur.

Som undergruppe af "International Acupuncture Association of Physical Therapists" og Danske Fysioterapeuter er det DFFA's vigtigste formål at arbejde med akupunktur ud fra de gældende videnskabelige og etiske retningslinjer. Dette sikrer at du får en moderne, seriøs, sundhedsfaglig og internationalt gældende akupunkturuddannelse.

Kursusrækken består af tre grundkurser og to fordybningskurser. Målet for de første tre kurser er at give fysioterapeuten grundlæggende kompetencer i at behandle hyppigt forekommende lidelser med akupunktur. Herefter er der mulighed for at tage to fordybningskurser og eksamen. Denne eksamen bekræfter højeste kompetenceniveau inden for akupunktur (DipMedAc). Uddannelsen er af Danske Fysioterapeuter beregnet til 18 ECTS point. Underviserne på uddannelsen er fysioterapeuter med specialviden inden for klinisk akupunktur, fysioterapi og forskning: Der af holdes regelmæssigt kurser på Regionshospitalet Horsens og Hvidovre Hospital. Beskrivelse af uddannelsen, samt tilmelding til kurser: www.fysioaku.dk

Kursus I, 11.-13. januar, Regionshospitalet Horsens.

Praktikdag (nakke/skuldre), 19. januar, Regionshospitalet Horsens.

Kursus I, 25. – 27. januar, Hvidovre Hospital.

Kursus II, 22. – 24. februar, Regionshospitalet Horsens.

Kursus V, 7.-9. marts, Regionshospitalet Horsens.

Kursus III, 25. – 27. april, Regionshospitalet Horsens.

Kursus III, 30. maj – 1. juni, Hvidovre Hospital.

Kursus I, 23.-25. maj, Regionshospitalet Horsens.

Columna 1

Faggruppen for Medicinsk Trænings Terapi

Tid: Lørdag den

12. kl. 9 – 17 og søndag den 13. januar kl. 9 – 16.

Sted: Hørsholm sygehus, fysioterapien.

Emne: Behandling af muskuloskeletale lidelser i lumbal, thoracal og cervical med Medicinsk Trænings Terapi (MTT).

Formålet med kurset er at præsentere og afprøve MTT i sin originale form.

Der vil være stor vægtning på praktisk afprøvning, øvelsesvalg og opbygning af øvelsesprogrammer.

Gennemgang af teori, historik og træningsopfattelsen bag Medicinsk Trænings Terapi.

Herudover har kurset som delmål at sætte Medicinsk Trænings Terapi i en sammenhæng med andre almindeligt anvendte fysioterapeutiske behandlingsformer og relevant forskning.

Pris: 2300 kr. incl. frokost. Medl. 2100 kr.

Antal: Max. 20 fysioterapeuter.

Undervisere: Nils-Bo de Vos Andersen.

Tilmelding: Jesper Skytte på 9738 2030 eller spjald-fys@pc.dk senest 25. december 2007.

Materiale bedes sendt på e-mail: redaktionen@fysio.dk

Yderligere oplysninger

Jonna Søgaard Harup
Tlf.: 33 41 46 32
e-mail: jsh@fysio.dk

Fysioterapeuten nr. 1/08 udkommer 4. januar deadline 13. december

Fysioterapeuten nr. 2/08 udkommer 25. januar deadline 10. januar

Fælles Årsmøde/ Generalforsamling 2008

Institut for Mekanisk Diagnostik og Terapi, Danske Fysioterapeuters Fagforum for Muskuloskeletal Terapi og Fraktionen af Praktiserende Fysioterapeuter i Danmark holder fælles årsmøde og generalforsamlinger

Tema: Lumbalcolumna, som belyses bredt af foredragsholdere fra både ind- og udland.

Tid: 4. april kl. 9.45 - 17 - 5. april kl. 9 - 18.

Sted: Grand Park, Korsør. Der vil være mulighed for at vælge 1 dag eller 2 dage med tilvalg af middag.

Det fulde program kan læses på www.praktiserendefysioterapeuter.dk/sw15377.asp, www.muskuloskeletal.dk/sw291.asp, www.mckenzie.dk/sw15380.asp.

Overordnet program:

4. april

Red flags. Scientific evidence v/Lisa Roberts
Modic forandringer i et klinisk perspektiv - Opdatering af faktuel viden v/ Per Kjær, Dip.MT, ph.d.

Workshop 1:

Håndtering af personer med Modic forandringer i klinisk praksis.
Diskussion af hensigtsmæssige fysioterapeutiske strategier til undersøgelse,

behandling, træning og kommunikation.
Per Kjær, Dip MT, ph.d.

Workshop 2: IMDT workshop.

Generalforsamling IMDT Generalforsamling DFFMT Fagpolitisk debat, PF

Kroniske smerter - nociceptive, neurogene og somatoforme smerter og neuro-matrix v/overlæge Anders Schou Olesen, Ålborg.
Biological and mechanical causes in intervertebral failure v/Michael Adams, BSc, PhD.

Workshop 1:

Neurologisk undersøgelse i forbindelse med lumbal udredning v/Inge Ris, fysioterapeut.

Workshop 2:

Kan MDT bruges til alle patienter? Patientcase, obs prolaps. MDT bliver tit forbundet med centralisering. Hvis vi har en non-centraliser, hvad er mulighederne? v/Ole Meyer, DIP MDT.

5. april 2007

Consequences of intervertebral disc failure: pain, instability and healing v/ Michael Adams, BSc, PhD.
Red flags in the clinical setting. Issues of communication v/Lisa Roberts.
Præsentation af 3 projekter, der har fået tildelt økonomisk støtte fra IMDT's Forskningsfond:

David Christensen: Sammenhæng mellem test med gentagne bevægelser og øget adfærdsmæssige symptomer og tegn hos lænderygpatienter sygemeldt i 4-12 uge.

Bjarne K. Madsen: Hyppighed af McKenzie syndromer og effekt af McKenzie behandling af patienter med spændingshovedpine.

Martin Melbye: McKenzie Classification of Extremity Lesions- An audit of primary care patients in 3 clinics.

Netværk, en del af den faglige og karrieremæssige udvikling v/ PF's foredragsholder.

Generalforsamling PF.

Med fagpolitisk debat om dagsaktuelle emner, bl.a. kommende krav til kvalitetssikring i Praksis-sektoren og anvendelse af Praksisfondens midler.

Pris:

Medlemmer: 1 dag 520,-kr hvis du vælger 1 dag, angiv venligst datoen.

2 dage 985,-kr.

Middag 270,-kr

Begge dage incl middag og overnatning i enkl.vær: 2220,-kr

Begge dage incl middag - uden overnatning 1250,-kr

Ikke medlemmer: 1 dag 752 og 2 dage 1285.

Middag 270,-kr

Hele arrangementet 2490,-kr.

Tilmelding: Mail til Eva Hauge

Eva.hauge@nal-net.dk
Oplys navn, adresse, telefonnr., emailadresse og angiv, hvad din tilmelding dækker. Medlemskab bedes oplyst.

Tilmeldingen er først endelig bekræftet, når din indbetaling er registreret

- Jyske Bank regnr. 5098 konto 1254316. Oplys tydeligt navn ved indbetalingen
Tilmeldings- og betalingsfrist: Søndag den 20.januar.

CONFERENCE/ TEMADAGE

Invest in Public Health 9th Nordic Public Health Conference

People generally put their own health and the health of their family first. This gives legitimacy and value to the public health work. Public health work has had a significant impact on social and economic development.

Tid: 10. - 13. Juni 2008.

Sted: Östersund, Sverige.

Yderligere information:
www.nordiska2008.fhi.se

RUNDT OM RYGGEN OG FREM

Temadage om fremtidens rygbehandling

København den 16. januar 2008 på Herlev hospital kl. 8.30 - 16.30.

Århus den 2. april 2008 på Århus Universitetshospital, Skejby kl. 8.30 til 16.30.
www.gigtforeningen.dk
www.sygehusfys.dk

Test og målemetoder*Idé og indhold*

Målet med kurset er, at deltagerne bliver i stand til at finde og udvælge samt kritisk vurdere og anvende relevante test og målemetoder i fysioterapi. Kurser er bygget op af to moduler. Mellem første og andet modul arbejdes der med en opgave med udgangspunkt i en selvvalgt målemetode. Efter kurset vil deltagerne være i stand til kritisk at vurdere en test og have redskaber til vurdering af de test, der anvendes i egen praksis.

Læs mere på www.fysio.dk/kurser

Målgruppe:

Alle fysioterapeuter der har brug for at teste og vurdere patienter i daglig klinisk praksis eller i forbindelse med forskningsprojekter. Der kræves ingen særlige forkundskaber.

Praktiske oplysninger:

Tid: Del 1: 27. - 28. marts. Del 2: 25. august 2008

Sted: Århus • Pris: Kr.4.250,- inkl. forplejning. Eksternat

Tilmelding: Senest 17. januar 2008 på www.fysio.dk/kurser

Deltagerantal: 18 fysioterapeuter • Undervisere: Mette Aadahl, fysioterapeut, MPH, Ph.D., Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed, Glostrup. Thomas Maribo, fysioterapeut, cand.scient.san., Projekt Måleredskaber, Danske Fysioterapeuter • Planlægning: Dansk Selskab for Forskning i Fysioterapi i samarbejde med Elisabeth Berents, faglig konsulent, Danske Fysioterapeuter

Forflytning, pædagogik og forebyggende arbejde - trin 2**Idé og formål:**

Den enkelte deltager får lejlighed til at overveje og måske justere bevæggrundene for egen praksis. Det er derfor en nødvendig forudsætning, at deltagerne har erhvervet den basale viden om principper for forflytning og pædagogik - f.eks. på et af Danske Fysioterapeuters trin 1 kurser. For at opnå et optimalt udbytte anbefales det, at deltageren har min. 1/2 års praktisk arbejde med personhåndtering mellem deltagelse i trin 1 og trin 2. Pædagogik, formidling og kommunikation i teori og praksis vil være det overordnede tema. Hvad er det, vi siger? Hvad er det, vi gør? Hvorfor gør vi det? Arbejder vi med udgangspunkt i erfaringsbaseret eller evidensbaseret kundskab?

Læs mere på www.fysio.dk/kurser

Målgruppe:

Fysioterapeuter og ergoterapeuter som har deltaget i et af Danske Fysioterapeuters trin 1 kurser eller tilsvarende.

Praktiske oplysninger:

Tid: 27. - 29. februar 2008 • Sted: Kerteminde Vandrerhjem, internat

Pris: Kr. 5.750. Ergoterapeuter kr. 6.750. Internat (dobbeltværelse)

Deltagerantal: 24 • Tilmelding: Senest 9. december 2007 på

www.fysio.dk/kurser. Skriv venligst, hvornår du har deltaget i "trin 1"

eller tilsvarende. Underviser: Per Halvor Lunde, fysioterapeut, M.ph., Norge

Planlægning: Susan Kranker, faglig konsulent Danske Fysioterapeuter, sk@fysio.dk

Test og undersøgelser til børn

OBS: Ny dato for dette kursus

Baggrund og idé:

Børn undersøges og behandles i alle regier, og efter kommunesammenlægningen er der kommet flere børn ud i kommunalt regi. Det er vigtigt at kunne undersøge børn grundigt med relevante test og kliniske undersøgelser, der er medvirkende til afdækning af barnets problemer. Desuden bør alle have kendskab til test, der måler effekt.

Følgende måleredskaber gennemgås på kurset: kliniske undersøgelser, GAS, Bayley 3 - Motor Scales, AIMS, PEDI, Ashworth Scale, GMFM, GMFCS, konditionstest og styrketest.

Movement ABC-2 gennemgås på kursets sidste 1½ dag. De fysioterapeuter, der kan dokumentere, at de tidligere har gennemført et Movement ABC test kursus, behøver ikke at deltage i kursets sidste 1½ dag. **VIGTIGT!** Der er udkommet en ny version af Movement ABC. Den hedder Movement ABC-2. På kurset vil der blive undervist i den nye version. Der bliver mulighed for at stille spørgsmål til den gamle version.

Læs mere på www.fysio.dk/kurser

Målgruppe: Fysioterapeuter i alle regier, hvor der arbejdes med børn

Praktiske oplysninger:

Tid: 3. - 7. marts 2008, hele kurset • 3. - 6. marts 2008, uden Movement ABC - test • Sted: Hvidovre Hospital • Deltagerantal: 24 fysioterapeuter

Pris: Kr. 5.950,-, hele kurset. Eksternat. Inkl. forplejning • Kr. 4.950,- uden Movement ABC - test. Eksternat. Inkl. forplejning

Tilmelding: Senest 14. januar 2008 på www.fysio.dk/kurser • Planlægning: Elisabeth Berents, Danske Fysioterapeuter eb@fysio.dk

Basic Body Awareness Therapy - BAT 1

Ide og formål:

Body Awareness Therapy er en fysioterapeutisk behandlingsmetode, som tager udgangspunkt i den forståelse af mennesket at psykiske, fysiske, sociale og eksistentielle faktorer gensidigt og samtidigt påvirker og påvirkes af hinanden. Behandlingsmetoden er især rettet mod patienter med diffuse, tilbagevendende problemer med muskel-skelet-systemet som eksempelvis psykosomatiske symptomer, belastningslidelser og langvarige smertetilstande. På BAT 1 får kursusdeltageren en personlig oplevelse af at træne basal kropskundskab og oparbejder evnen til at bevidstgøre og beskrive disse oplevelser hos sig selv.

Læs mere på www.fysio.dk/kurser

Målgruppe: Fysioterapeuter

Praktiske oplysninger:

Tid: 20. – 25. april 2008 • **Sted:** Kerteminde Vandrerhjem
Pris: Kr. 9.650. Internat (dobbeltværelse).
Tilmelding: Senest 18. februar 2008 på www.fysio.dk/kurser
Deltagerantal: 14 • **Undervisere:** Ulla-Britt Skatteboe, højskolelektor, Oslo • **Planlægning:** Susan Kranker, faglig konsulent, Danske Fysioterapeuter, sk@fysio.dk

Basic BAT 2 seminar

Formål og ide:

Gennem seminaret opnås yderligere erfaring med øvelserne i Basic Body Awareness Therapy. Deltagerne bliver indført i brugen af Body Awareness Rating Scale samt Movementharmoni, som er BAT undersøgelsesmetoder af bevægelseskvalitet i klinisk arbejde.

Læs mere på www.fysio.dk/kurser

Målgruppe:

Fysioterapeuter, der har været på Basic BAT 1 og Basic BAT 2 kursus. For at blive optaget på seminaret stilles der krav om at have færdiggjort en BAT 2 rapport.

Praktiske oplysninger:

Tid: 13. – 16. april 2008 • **Sted:** Kerteminde Vandrerhjem
Pris: Kr. 6.650. Internat (dobbeltværelse).
Deltagere: 14
Tilmelding: Senest 5. februar 2008 på www.fysio.dk/kurser
Undervisere: Jonna Jensen, adjunkt, M Edu og specialist i psykiatrisk og psykosomatisk fysiotrapi og Susan Christensen, fysioterapeut. Begge med terapeutisk kompetence i Basic BAT
Planlægning: Susan Kranker, faglig konsulent, Danske Fysioterapeuter, sk@fysio.dk

Lederudviklingskurser

Strategi & Klinikudvikling

Et kursus for klinikejere med fokus på det, at vælge en forretningsorienteret strategi for klinikken. Det handler om virksomhedsledelse frem for klinikledelse

Ide og formål:

Dette kursus omhandler de strategiske overvejelser og redskaber som skal til for at udvikle klinikken. Dette med udgangspunkt i den foranderlighed som markedet for sundhed oplever disse år. Det betyder, at der skal stilles skarpt på klinikens målsætning, både for at kunne udvikle den faglige side, men også udvikle de ledelsesmæssige kompetencer som det kræver, at drive en klinik fremadrettet.

- Hvad er klinikens visioner og mål?
- Hvilke ydelser vil vi levere?
- Hvem er de kunder /samarbejdspartnere?
- Hvordan skal vi markedsføre klinikken?
- Hvilke kompetencer har vi brug for?

Læs mere og tilmeld dig på www.fysio.dk/sw81761.asp

Praktiske oplysninger:

Varighed: 3 dage, heraf dag 2 og 3 som internat. Der afholdes mellemliggende sparringsmøder mellem dag 1 og internatet. 1. dag 3. marts, Internat 21. – 22. april.

Ledelse og kommunikation

Et kursus for klinikejere med fokus på det personlige lederskab med kommunikation som redskab

Ide og formål:

Formålet med dette kursus er, at give værktøjer og inspiration til at håndtere lederskabet. Det at være en god leder kræver, at du "går foran", motiverer og kommunikerer med alle på klinikken. På kurset bliver du bevidstgjort om dit eget fundament for at udøve ledelse, så du kan bruge lederrollen konstruktivt. Kurset byder også på forskellige kommunikationsformer som fremmer det daglige samarbejde på klinikken, og kan understøtte klinikens vision og mål.

Indholdstemaer:

- Lærer nye og effektive kommunikative ledelsesværktøjer
- For perspektiv på, hvordan udvikling og læring sker gennem ledelse.
- Lærer de grundlæggende forudsætninger for at igangsætte, vedligeholde og afslutte velfungerende og udviklende samtaler
- Får redskaber til kritik- og konflikthåndtering
- Finder din lederstil
- Dele viden med andre klinikejere – skabe netværk

Læs mere og tilmeld dig på www.fysio.dk/sw81780.asp

Praktiske oplysninger:

Varighed: 3 dage, heraf dag 1. og 2. dag som internat. Der afholdes mellemliggende sparringsmøder mellem internatet og dag 3. 5. Internat 5.-6. maj og dag 3 den 12. juni.

Sted: Begge kurser afholdes på Byggecentrum i Middelfart • **Undervisere for begge kurser:** Henrik Boysøe Nielsen, chefkonsulent i A-2 A/S samt Farzin Farahmand, Erhvervspsykolog, Psykologgruppen Psycces Aps. • **Kursusledelse/Planlægning:** Luisa Gorgone, Udviklingskonsulent, Danske Fysioterapeuter.

INSTITUT FOR ANTHROPOLOGI
KØBENHAVNS UNIVERSITET

Master i Sundhedsantropologi

– og masterforløb med et fleksibelt indhold f.eks med fokus på velfærd, organisation eller integration mv.

Start: September 2008
Kontakt: www.sundhedsantropologi.dk
www.anthropologi.ku.dk eller
tlf. 35 32 78 77 eller 35 32 34 53

Informationsmøder

Tirsdag den 4. december 2007 og
Torsdag den 6. marts 2008, begge dage
kl. 16.30-18.00

I lokale 18.1.08, på
Center for Sundhed og Samfund
Øster Farimagsgade 5, 1353 København K

Kognitiv Center Fyn

Intensivt Mindfulness-kursus for tværfagligt personale, Trin 1 og Trin 2 - med 2 undervisere

4 dages kursus i Kognitiv Mindfulness Meditation (MBKT), et alternativ / supplement til samtalebehandling og medicinering - en af de nyeste evidensbaserede metoder inden for den kognitive tradition. En form for opmærksomhedstræning, hvor man opøver evnen til at være tilstede i nuet. MBKT anvendes ifht. forskellige lidelser som kroniske smerter, stress, angst og depression.

Trin 1: 10. - 11/3 08 + 21. - 22/4 08, begge internat (Formål: at lære metoden og bruge den på sig selv)

Trin 2: 20. - 21/11 08 + 8.-9/1 09, begge internat (Formål: at lære at træne/lave kurser for andre - for deltagere m. Erfaring med mindfulness, svarende til Trin 1)

Pris pr. kursus: 6.930,00 kr incl. fuld forplejning, ophold og 2 undervisere.

Grunduddannelse, niveau 1, i Kognitive behandlingsformer

14 dages grunduddannelse i kognitive behandlingsformer for tværfagligt personale.

Datoer: 26/8 - 18/12 08. **Sidste tilmeldingsfrist:** 1. juni 08

Pris: 14.800 incl. forplejning. **Sted:** Fisketorvet 4-6, 10. Odense.

Videreuddannelse, niveau 2, i Kognitive behandlingsformer

14 dages videreuddannelse i kognitive behandlingsformer for tværfagligt personale, som i forvejen har et vist kendskab til Kognitiv behandling.

Datoer: 8/9 08 - 22/4 09. **Sidste tilmeldingsfrist:** 1. juni 07

Pris: 14.800 incl. forplejning. **Sted:** Fisketorvet 4-6, 10. Odense.

For tilmelding og yderligere oplysninger af kursusindhold se:

www.kognitivcenterfyn.dk eller kontakt

Lene Iversen, cand.psych og specialist i psykoterapi på 2927 0309, mail: li@kognitivcenterfyn.dk

Skulder klinikken

VIBORG ApS
FYSIOTERAPEUT LISBETH REJSEHUS

Skulderkursus - Analyse og Behandling

Målgruppe:
Fysioterapeuter med interesse for skulderbehandling

Underviser:
Fysioterapeut Lisbeth Rejsenhuis

Tid:
Fredag den 11. januar kl. 10:00 til kl. 18:00
Lørdag den 12. januar kl. 09:00 til kl. 17:00

Sted:
Skulderklinikken Viborg, Vestergade 3, 8800 Viborg

Pris:
Kr. 2.100,- inklusiv frokost og kaffe.

Tilmelding til
Skulderklinikken Viborg senest den 7. december.
Tlf.nr. 87201900 eller mail@skulderklinikkenviborg.dk

Yderligere information:
www.skulderklinikkenviborg.dk

STOTT PILATES® Uddannelse

Originalt koncept baseret på anatomiske og biomekaniske principper.

Hos os får du international certifikation i
Mat, Reformer, Cadillac, Chair & Barrels.

Kurser i København:
Intensive Mat Plus start den 10. jan.
Intensive Reformer start den 7. feb.

Kurser i Århus:
Intensive Mat Plus start den 18 jan.

Professionel tilgang, baseret på kvalitet og troværdighed.

Natural Balance Pilates®

Uddannelsessteder:

Århus: Thunøgade 19, baghuset 1. sal
København: Skolen for Moderne Dans
Philip de Langes Alle 3 - 1435 Kbh. K

PILATES

For mere info. ring til Århus, tlf: 8635 2403

Danmarks eneste Stott Pilates træningsstudie under license
www.naturalbalancepilates.dk - info@naturalbalancepilates.dk

JOB

Nyt job Et medlem af Danske Fysioterapeuter må kun tage ansættelse i en månedslønnet stilling som fysioterapeut såfremt stillingsvilkårene er godkendt af foreningen. Hvis der er indgået overenskomst med foreningen om ansættelsesvilkår, må et medlem ikke tage ansættelse på vilkår, der er dårligere en overenskomsten.

Privat ansættelse Alle, der ansættes mere end 8 timer om ugen skal have kontrakt med aftale om bl.a. løn. Standardkontrakter til praksisområdet rekvireres hos Ditte Aggerholm, 3341 4655. da@fysio.dk. Kontrakter kan downloades på www.fysio.dk/praksis/privat

Amter/kommuner Løntillæg skal forhandles ved ansættelsen. Sig ikke din nuværende stilling op, før du har et tilsagn om lønnen i den nye stilling. Yderligere oplysninger om løn- og ansættelsesvilkår fås hos tillidsrepræsentanten eller på www.fysio.dk

Udlandet Hvis du søger oplysninger om arbejde i udlandet kontakt Henriette L. Sørensen, 3341 4654, hls@fysio.dk

Standardkontrakter Danske Fysioterapeuter anbefaler at "standardkontrakter for udlejning af praksisret" benyttes, når der indgås aftale mellem ejer og lejer. Kontrakten indeholder bl.a. 6 mdrs opsigelsesvarsel fra klinikens side efter udløb af eventuel prøvetid, og kontrakten indeholder ikke konkurrence/kundeklausuler. Danske Fysioterapeuters hovedbestyrelse har besluttet, at det i alle annoncer skal fremgå, hvilket opsigelsesvarsel klinikken har over for lejereren efter eventuel endt prøvetid, ligesom det skal fremgå, om lejereren bindes af en konkurrence/kundeklausul eller ej.

Chefterapeut

www.regionsyddanmark.dk

Sygehus Fyn søger en udviklingsorienteret chefterapeut til Terapiafdelingen, som kan engagere og motivere medarbejderne.

Terapiafdelingen i Sygehus Fyn er en tværgående afdeling, der omfatter fysioterapi- og ergoterapifunktionerne på sygehusehederne i Svendborg, Nyborg, Fåborg og Ærøskøbing.

Regionsrådet har besluttet, at Sygehus Fyn og Odense Universitetshospital skal fusioneres. Ansøgere til stillingen må derfor påregne, at der kan komme ændringer i organisatoriske- og driftsmæssige forhold.

På det faglige plan forventer vi du har:

- grunduddannelse som enten fysioterapeut eller ergoterapeut
- erfaring med faglig udvikling og forskning
- en relevant kandidat- eller masteruddannelse
- dokumenteret og relevant ledelseserfaring
- erfaring med budgetstyring, prioritering og udvikling - fagligt og organisatorisk

På det personlige plan forventer vi, at du er åben, empatisk og robust. Endvidere at du formår at træffe beslutninger og uddelegere ansvar.

Se det fulde stillingsopslag på www.sygehusfyn.dk. RSD020474.

Ansøgningen skal være Sygehus Fyn i hænde senest 8. januar 2008.

Sygehus Fyn
Svendborg

Valdemarsgade 53 . 5700 Svendborg

Region Syddanmark

B-BAT, Psykiatri og miljøterapi

Psykiatrisk Center Nordsjælland, Frederikssund tilbyder dig nye faglige udfordringer.

Er du engageret, selvstændig og faglig bevidst?

Kunne du tænke dig at indgå i et teamwork på en dynamisk og engageret arbejdsplads i udvikling?

Vil du have indflydelse på din arbejdsdag?

Klik ind på Region Hovedstadens hjemmeside www.regionh.dk, søg på job **rh11291**.

Ses vi til en jobsamtale?

**Med venlig hilsen
dine kommende kollegaer**

FYSIOTERAPI i CENTRUM, Vejle

Fysioterapeut søges til klinik med træningsfaciliteter i Vejle midtby, - fra 15.12.07 eller hurtigst muligt.

Du skal

- have interesse for MT
- være positiv og have god patientkontakt
- gerne kunne arbejde nogle dage til kl. 18.00.

Vi er et team på 7 fysioterapeuter og 2 klinikassistenter, - og glæder os til at møde dig.

Henvendelse til

Klinik for Fysioterapi

Grønnegade 7

7100 Vejle

7583 2212 / 7582 6030 (Inge Nordheim)

ingenordheim@mail.dk

Silkeborg
K o m m u n e

Fysioterapeut til Genoptræningscentrets afdeling på Remstruplund

Vi søger:

En fysioterapeut snarest eller senest 1. februar 2008 med en arbejdstid gerne på 37 timer pr. uge.

Vi har behov for en selvstændig og dynamiske person med mod på forandringer, som har lyst og evner til tværfagligt samarbejde og til sammen med det øvrige team at igangsætte og kvalitetsudvikle de fremtidige aktiviteter.

Vi har behov for en fysioterapeut med erfaring i og lyst til at arbejde specielt med neurologiske og geriatriske problematikker. ICF udgør den fælles referenceramme i afdelingen.

Se hele annoncen på www.silkeborgkommune.dk (job nr. 850/07)

www.silkeborgkommune.dk

PPR søger erfaren fysioterapeut 25 timer

Ved PPR i Rudersdal Kommune er en nyoprettet børne-fysioterapeutstilling ledig til besættelse 1. januar 2008 eller snarest derefter.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til fysioterapeut Hanne Hartmann, 46 11 41 30, eller på www.rudersdal.dk.

Din ansøgning skal være os i hænde senest den 15. december 2007.

RUDERSDAL
KOMMUNE

Fysioterapeuter til træningcenter i PlejeGribskov

Gribskov
Kommune

Til træningscenter Helsingegården/Trongården søges 2 fysioterapeuter i faste stillinger på 32 til 37 timer eller efter aftale. Stillingerne er til besættelse 1 januar 2008, eller efter aftale.

PlejeGribskov er en kommunal leverandørvirksomhed inden for personlig pleje, træning og genoptræning. Vi leverer ydelser på markedsvilkår og i direkte konkurrence med andre leveandører.

Vi er et team bestående af 9 terapeuter, der varetager træning efter servicelovens § 86 og Sundhedslovens §140. Vores opgaver er fordelt på 2 sundhedscentre. Vi arbejder bl.a med individuel træning og holdtræning med borgere i alle aldersgrupper. Derudover prioriterer vi faglig udvikling og videndeling højt.

Vi søger kollagaer med følgende faglige og personlige profiler

- Fagligt højt ambitionsniveau
- Erfaring og lyst til holdtræning
- Lyst til fagligt og tværfagligt samarbejde
- Høj grad af selvstændighed og fleksibilitet

Vi tilbyder

- En spændende arbejdsplads i udvikling, med god mulighed for indflydelse, faglig og personlig udvikling
- Selvstændige, engagerede og fagligt dygtige kollegaer
- Gode træningsfaciliteter

Ydeligere oplysninger

Du er meget velkommen til at kontakte Lisbeth Ærø Lind på tlf 4877 7380 eller HR-konsulent Birgitte Møller - Hansen på tlf. 72498008, for nærmere oplysninger. Ansøgningsfrist Ansøgningen skal sendes til os snarest.

Ansøgningen sendes til adr. eller mail

Helsingegården, att. Birgitte Møller-Hansen,
Parkvænget 20 A, 3200 Helsingø, bmhan@gribskov.dk

Vejle skal kunne ses fra månen

MASSER AF OPLEVELSER
Festivaler, store nationale klenodier og turistattraktioner, kunst, kultur og idræt i alle højder!

► FIND JOBBET PÅ VEJLE.DK/JOB

Vil du være med til at styrke rehabiliteringen af kræftpatienter

► Ansøgningsfrist: 10. december

Har du en uddannelse som fysioterapeut og erfaring med behandling af kræftpatienter, så er du måske den nye medarbejder, vi søger til projekt "Livet efter kræft".

Du vil blive en del af et tværfagligt team, der vil tilbyde kræft-patienter i Vejle Kommune et sammenhængende patientforløb i et samarbejdende sundhedsvæsen.

Vi søger en fysioterapeut:

- som har interesse for/kendskab til tværfaglige patientforløb og rehabiliteringens værdisæt
- som har lyst til at arbejde ud fra en sundhedspædagogisk tilgang
- som vil indgå i et fagligt og tværfagligt samarbejde
- som kan motivere og inspirere borgere til fysisk aktivitet, individuelt og på hold
- som kan være igangsættende, kreativ og kan bidrage til forskellige aktiviteter
- som er fleksibel og engageret

Vi tilbyder:

- projektarbejde i et spændende projekt med deltagelse i en randomiseret kontrolleret undersøgelse
- samarbejde i et tværfagligt team, der har den bruger-oplevede kvalitet som udgangspunkt (fysioterapeut, sygeplejerske, diætist, ergoterapeut, adm. personale)
- en arbejdsplads under udvikling, hvor det også skal være sjovt at gå på arbejde, og hvor vi har stor respekt for hinandens forskellige fagligheder
- introduktion med ophold på Rehabiliterings Center Dallund
- supervision

Løn og ansættelse efter overenskomst mellem den faglige organisation og KL. Ansøgningsfrist torsdag den 10. december kl. 12.

Ansættelsessamtaler forventes afviklet 17. og 18. december. Arbejdsstedet er Sundhedsafdelingen, Vejle Kommune. Stillingen er på fuld tid og med tiltrædelse hurtigst muligt.

Projektbeskrivelsen kan downloades på www.vejle.dk/sundhed Nærmere oplysninger om stillingen hos projekt-leder Anette Kring, tlf. 2051 7822, eller sundhedschef Marit Nielsen Man, tlf. 2940 7034.

Mail ansøgning til sekretær Bodil Styrbæk, bomst@vejle.dk (foretrækkes). Skriv "Kræft rehabilitering, Fysioterapeut." i emnefeltet.

Du kan også sende ansøgningen pr. post til Sundhedsafdelingen, Fårupvej 10, 7300 Jelling, att. Bodil Styrbæk.

Vejle Kommune opfordrer alle til at søge stillingen uanset køn, alder, etnisk baggrund, handicap m.v.

Sundhedsafdelingen i Vejle Kommune varetager en del af kommunens sundhedsfremmende og forebyggende indsats. Blandt tilbudene i afdelingens sundhedscenter er bl.a. genoptræning efter sygehusophold og undervisning i patientskoler.

vejle
KOMMUNE

Træningscenter Valby

søger 2 fysioterapeuter til ansættelse den 1. februar 2008

Træningscentret på Benediktehjemmet i Valby er et af Københavns Kommunes 8 træningscentre til ældre. Træningscentret tilbyder træning og behandling til hjemmeboende borgere, plejehjemsbeboere, daghjemsgæster og rehabiliteringsgæster i lokalområdet.

Vi søger 2 fysioterapeuter, der skal indgå i et velfungerende team af ergo- og fysioterapeuter, der varetager træning af Valby's ældre borgere over 65 år på centret og i eget hjem.

Vi har brug for en person, som kan:

- udarbejde faglige vurderinger i tæt samarbejde med andre
- opstille målrettede behandling/træningsprogrammer
- udføre behandling og træning individuelt og på hold
- beskrive mål, proces, effekt og kvalitet af arbejdet
- har interesse i og gerne erfaring med at arbejde med tests
- arbejde tværfagligt med mange samarbejdspartnere
- tilrettelægge dagligdagen selvstændigt og være initiativrig i.f.t. nye opgaver
- deltage i udviklingsprojekter på Træningscentret og i samarbejde med øvrige Træningscentre

Vi kan tilbyde dig:

- et spændende og fagligt udviklende arbejde
- en arbejdsplads, hvor du har indflydelse
- god mulighed for faglig udvikling via intern såvel extern undervisning
- gode behandlings- og træningsfaciliteter
- gode engagerede kolleger

Ansættelsesforhold: stillingen er omfattet af Ny Løn

Ansøgningsfrist: mandag d. 10. december.

Ansættelsessamtaler: Uge 50 og 51.

Yderligere oplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til Træningscentret, Ledende Fysioterapeut Lise Beich tlf.nr. 3614 2448.

Ansøgninger vedlagt relevant materiale, stiles til:

**Træningscentret på Benediktehjemmet,
Centerparken 4, 2500 Valby,
Att: Lise Beich**

SØGES TIL HØRSHOLM KOMMUNE

HØRSHOLM KOMMUNE

Fysioterapeut til træningsområdet

Da en af vores fysioterapeuter har søgt nye udfordringer, søger vi en fuldtids-fysioterapeut, som har lyst til en varieret og alsidig hverdag i et velfungerende team bestående af 5 fysioterapeuter og 3 ergoterapeuter. De trænende terapeuter varetager træning af kommunens borgere under Service- og Sundhedsloven.

De trænende terapeuter dækker følgende områder:

- Genoptræning i grupper og individuelt på Hørsholm kommunes genoptræningscenter Margrethelund
- Adl- og funktionstræning af borgere i eget hjem
- Genoptræning af borgere indlagt på døgn genoptræningsplads
- Vedligeholdelsestræning på aktivitetscentrene
- Genoptræning og vedligeholdelsestræning af beboere i plejeboliger
- Supervision af plejepersonalet
- Planlægning og udførelse af målrettede træningsforløb, hvori test og vurderinger indgår (Vi benytter Zealand Care's omsorgssystem).

Du vil komme til at beskæftige dig med nogle af de nævnte arbejdsområder, og vi tilstræber, at alle har et varieret arbejdsindhold.

Vi lægger vægt på, at du

- har erfaring med genoptræning og er fagligt velfunderet
- har gode samarbejdsevner og er indstillet på tværfagligt samarbejde med mange samarbejdspartnere, men også mestrer at arbejde selvstændigt, målrettet og struktureret
- er fleksibel, engageret og har godt humør
- er tillidsfuld og tolererer forskellighed
- har gode kommunikationsevner, mundtlige og skriftlige
- har kørekort, da vores træningsopgaver er lokaliseret meget spredt i kommunen.

Vi kan tilbyde et spændende og varieret job med stor grad af ansvar og kompetence, mange daglige udfordringer i en god atmosfære, med arbejdskollegaer, der samarbejder og støtter hinanden i en travl hverdag. Vi kan ligeledes tilbyde gode muligheder for personlig og faglig udvikling.

Yderligere oplysninger om stillingen hos gruppeleder Pernille Bay på 48 49 36 13 eller e-mail pba@horsholm.dk.

Ansøgningsfrist torsdag den 13. december kl. 12.00. Vi forventer at holde ansættelsessamtaler i uge 51.

Ansøgning samt relevant materiale sendes att: Jytte Jensen til:

Ældre og Sundhed · Hørsholm Kommune

Ådalsparkvej 2 · 2970 Hørsholm

Stillingsopslag

Vi søger tre fysioterapeuter på 37 timer ugentligt til Nykøbing F. Sygehus. Mulighed for deltid forefindes. De faste stillinger er ledige til besættelse fra den 1. januar 2008 eller snarest derefter. Vi har mange specialer og det giver mulighed for at prøve forskellige områder. Der er rokning og vi indgår i vagtordning for weekender og helligdage. Et stort, dejligt bassin står til disposition. Vi modtager studerende fra Næstvedskolen i praktik. Der eksisterer et tæt samarbejde med ergoterapien. Fine muligheder for at deltage i kurser. Vi kan tilbyde en pragtfuld natur og vil være behjælpelige med evt. bolig.

Ansøgningsfrist d. 17. december 2007.
Spørgsmål kan rettes til ledende fysioterapeut Gunilla Harrit, tlf.nr. 56515533 eller sugha@stam.dk

Ansøgningen sendes til ledende fysioterapeut Gunilla Harrit, Nykøbing F. Sygehus, Fjordvej 15, 4800 Nykøbing F.

Albertslund, Klinik for Fysioterapi

Indlejer til ydernr. under 30 timer søges pr. 1.1.08. Vi er 5 fysioterapeuter, der søger en kollega, der har lyst til at arbejde selvstændigt på en veletableret klinik med et alsidigt patientklientel og et dejligt arbejdsklima. Der er mulighed for hjemmebehandling.

Skriftlig henvendelse til
Klinik for Fysioterapi
Solhusene 4
2620 Albertslund
E-mail: fys.solhusene@tdcadsl.dk

/ Klinikken følger standardkontraktens punkter vedrørende opsigelsesvarsler og fravalg af konkurrence/kundeklausuler. /

Fredensborg Sundhedscenter Fysioterapeut søges

Fredensborg Sundhedscenter er en privat fysioterapiklinik med træningscenter og diæt klinik.

Vi søger ny fysioterapeut som indlejer på provisionsbasis. Ydernummeret er under 30 timer, med mulighed for at arbejde fuld tid idet vi tilbyder ydelser udenfor sygesikringen i forb. med træning m.m. Vi er et team på 7 fysioterapeuter, en klinisk diætist og flere sekretærer. Vi lægger vægt på trivsel og faglig udvikling. Du har gode muligheder for at dygtiggøre dig indenfor manuel terapi, træning m.m. Vi har regelmæssige workshops og interne kurser. Fysioterapeuter med mt-eksamen betaler mindre i provision.

Ansøgning sendes til **Arne Elkjær, mailadresse: arne.e@mail.dk**
Ansøgningsfrist: 10.12.2007.

/ Klinikken følger standardkontraktens punkter vedrørende opsigelsesvarsler og fravalg af konkurrence/kundeklausuler. /

Adjunkter på Fysioterapeutuddannelsen i Århus

Jysk Center for Videregående Uddannelse, JCVU Fysioterapeutuddannelsen

Adjunkter på Fysioterapeutuddannelsen i Århus

Da to af vores undervisere går på pension, søger vi 2 nye adjunkter på 37 timer/uge pr. henholdsvis 1.2. 08, og 1.3. 08.

Vi søger undervisere med erfaring inden for træning og rehabilitering, gerne indenfor det neurologiske felt. Undervisningen sker i et tæt samarbejde med andre undervisere. Endvidere indgår vejledning i forskellige former for projektarbejde. Det er en fordel med erfaring fra klinisk praksis og erfaring fra undervisning og vejledning.

Du skal være fysioterapeut. Ansøgere med master/kandidatuddannelse foretrækkes.

Du skal som underviser være i stand til at udvise fleksibilitet i forhold til eksisterende rammer og indhold på uddannelsen og samtidig løbende indgå i omorganisering af uddannelsen. På uddannelsen arbejder vi lige nu med at udarbejde ny studieordning, som implementeres fra studiestart efterår 2008. Du skal være indstillet på lejlighedsvis at undervise på engelsk.

JCVU Fysioterapeutuddannelsen opfordrer alle uanset alder, religion, kulturel eller etnisk baggrund til at søge stillingen.

Ansættelse sker i henhold til overenskomst for visse lærere ved centre for videregående uddannelse indgået mellem Finansministeriet og COLL samt bekendtgørelse om lektorbedømmelse ved centre for videregående uddannelse.

www.perst.dk/db/filarkiv/9940/067-03.pdf

Ansøgningsfrist 12/12 2007

Ansøgning sendes til JCVU Fysioterapeutuddannelsen, Skejbyvej 15, 8240 Risskov.

Ansættelsessamtaler vil finde sted den 20/12 2007.

Yderligere oplysninger kan indhentes på www.efaa.dk eller telefon 86 21 11 88 (Studiekoordinator Birgitte Foged eller studiekoordinator Minna Neagh)

Fra 2008 samles de mellemlange videregående uddannelser i Region Midtjylland i VIA University College. Målet er at tilbyde endnu bedre uddannelser. VIA er en fusion mellem Jysk Center for Videregående Uddannelse, cvu vita, Vitus Bering Danmark, CVU Midt-Vest og CVUalpha. Læs mere på www.viauc.dk

FYSIOTERAPEUT- UDDANNELSEN

Fysioterapeutuddannelsen søger en fuldtidsansat adjunkt og en fuldtidsansat vikar for adjunkt som underviser i de fysioterapeutiske discipliner.

Tiltrædelse 1. februar 2008 eller tidligere.

Vikariatet løber frem til 31.1.2009.

Ansættelsen vil ske som adjunkt og indplaceringen sker efter gældende overenskomst på området.

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til studierektor Anette Maagaard eller studiekoordinator Esther Skovhus.

Ansøgningfristen er den 7. december 2007 kl. 12 med ansættelsessamtaler i uge 50.

Alle interesserede uanset personlig baggrund, opfordres til at søge stillingen.

CVU Vest bliver til Professionshøjskole Vest, University College den 1. januar 2008.

Man kan orientere sig på:

www.cvu-vest.dk eller www.esbfys.dk

Ansøgning med oplysninger om tidligere arbejdsområder sendes til :

Fysioterapeutuddannelsen

CVU Vest

Postboks 380. Skolebakken 171, 6705 Esbjerg Ø

THOMSEN FYSIOTERAPI i Randers søger 2 fysioterapeuter

- Pr. 1/2.08 (gerne før) til fast stilling ca. 30 timer ugt.
- Pr. 1/3.08 til 1/3.09 barselsvikariat til ydernr. under 30 timer.

Arbejdet vil være varieret med klinikerarbejde og individuel behandling, holdtræning samt evt. bassintræning.

Vi er et velfungerende team på 6 fysioterapeuter, 1 sekretær, 1 massør og 1 speciallæge med et alsidigt patientklientel.

Vi praktiserer fra gode lokaler med separat træningsafsnit.

Klinikken råder desuden over chok-bølge terapi og ul-scanner.

Vi prioriterer ansøgere med følgende profil:

- Du har klinikerfaring
- Erfaring og interesse indenfor bla. manuel terapi og træning
- Erfaring med MTT og Mckenzie
- Har løbende prioriteret at videreudanne sig
- Er initiativrig, fleksibel og selvstændig, men samtidig en god teamplayer

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse efter kl. 19.00

til Finn Thomsen, tlf. 8640 5346

Mail. tina.finn@webspeed.dk

Ansøgningen sendes til.

Fysioterapeut Finn Thomsen

Støvringgårdsvej 26

8900 Randers

Ansøgningsfrist d. 10.12.07

/ Klinikken følger standardkontraktens punkter vedrørende opsigelsesvarsler og fravalg af konkurrence/kundeklausuler. /

ÅR 2008

DEADLINE

Blad nr.	Deadline	Udkommer
1	13. december 2007	4. januar
2	10. januar	25. januar
3	24. januar	8. februar
4	14. februar	29. februar
5	28. februar	14. marts
6	12. marts	4. april
7	3. april	17 april
8	16. april	2. maj
9	5. maj	21. maj
10	22. maj	6. juni
11	4. juni	20. juni
12	19. juni	4. juli
13	7. august	22. august
14	21. august	5. september
15	4. september	19. september
16	18. september	3. oktober
17	2. oktober	17. oktober
18	23. oktober	7. november
19	6. november	21. november
20	20. november	5. december
1/09	11. december	Uge 1/ 09

Klinik for Fysioterapi, Esbjerg

Engageret og selvstændig fysioterapeut søges til vikariat i perioden 1. februar 2008 til 31. januar 2009 med mulighed for forlængelse.

Stillingen er på ca. 30 timer om ugen. Arbejdstiden planlægges du i vid udstrækning selv. Ansættelse med provisionsløn.

Til klinikken er knyttet 5 fysioterapeuter samt 1 fuldtidssekretær. Klinikken er velindrettet i lyse præsentable lokaler, med lukkede behandlingsrum og træningssal.

Ansøgning sendes senest 10. december 2007 til:

Klinik for Fysioterapi og Træning

Strandbygade 61, 2.sal

6700 Esbjerg

Mail: strandbyfysio@c.dk

For yderligere oplysninger kontakt venligst:

Karen Uhre Skousen på tlf. 7525 0888 efter 20.00.

Get-Up mobilt ståstøttebord

Get-Up mobilt ståstøttebord

- Træningsredskab ved ergo- og fysioterapi
- Hjælpemiddel i hjemmet
- Elektrisk højdeindstilling af bordet
- Elektrisk personhævesystem løfter/støtter brugeren fra siddende til stående
- Rygstøtte giver støtte og sikkerhed i stående stilling

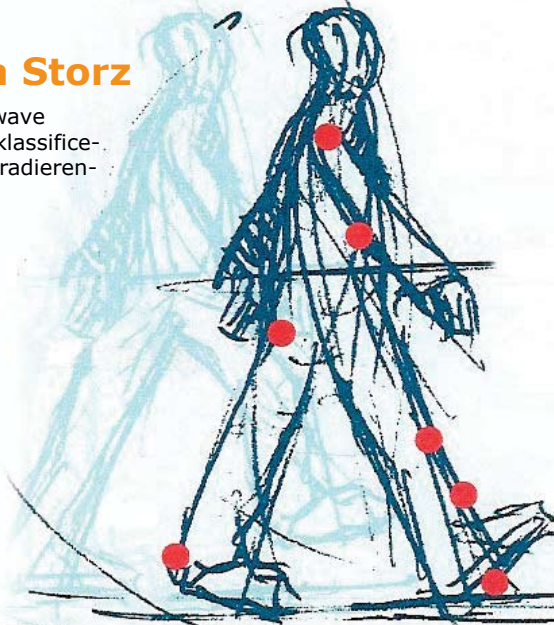
Salgsansvarlig:

Sjælland:	Lars Jakobsen	5575 0516
Jylland:	Ebbe Brag	8657 3188

ROPOX
BETTER WAYS TO BETTER DAYS

Chokbølge apparatur fra Storz

Ifølge International Society for Medical Shockwave Therapy (ISMST) er alle tre Storz teknologier klassificerede som ægte chokbølge former – dvs. både radierende, fokuserende og planar.

Storz Masterpuls MP200 (0-35 Hz/0-5 bar)

Du får hovedenhed, kompressor, rullebord, håndstykke, 4 forskellige applikatorer: Akupunktur 6 mm, Standard 15 mm, D-Actor 20 mm samt D-Actor 35 mm, kursus seance på klinikken og markedsførings support.

Pakke for kr. 128.000,- ekskl. moms.
Leasing fra kr. 2.264,- ekskl. moms.

CRAZY CHRISTMAS – opnå 150 dages kredit ved oprettelse af leasingaftale (Siemens Finans).

Fysiocouch behandlingslejer

Fysiocouch er en dansk designet kvalitetsbriks med masser af standard features – hjul-/benløft, elektrisk elevation m/bøjle, flexion/drainage, formstøbt polstring, betræk af slidstærk mikrofiber osv. Vælg mellem 3-delt eller 5-delt lejeblade, 50 cm eller 70 cm bredde, grå eller orange farve.

Spar 25 %
5-delt elektrisk
CRAZY CHRISTMAS pris
kr. 12.750,- ekskl. moms.

normalpris kr. 17.000,-
ekskl. moms.

Spar 25 %
3-delt elektrisk
CRAZY CHRISTMAS pris
kr. 12.000,- ekskl. moms.

normalpris kr. 16.000,-
ekskl. moms.

CRAZY CHRISTMAS kampagnetilbudene på hhv. Storz chokbølge apparatur og Fysiocouch behandlingslejer forudsætter bestilling senest 31. december 2007.

FITPartner

Tlf. 70 204 234 • info@fitpartner.dk • www.fitpartner.dk

DANMARK

PP

Maskinel Magasinpost
ID NR. 42 137

Afsender:
Postbox 7777
7000 Fredericia

Danske Fysioterapeuter, nørre Voldgade 90
1358 København k. Tlf.: 33 41 46 20

Vi tager forbehold for evt. udsolgte varer.